

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . „ 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . „ 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . „ 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . „ 2.—
 V upravi prejemov mesečno . . . 1.80
Sobotna izdaja:
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . „ 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

SLOVENE

Inserati:
 Enostolpna petstvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 23 v
 za dva in večkrat . . . 15.,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
 Enostolpna petstvrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vzni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

V naši Gorici.

(Izvirno poročilo »Slovincu«.)

II. 1916.

Po koledarju ima sicer pričetni pomlad že sedaj. Krasne solnčne dni imamo, človek bi najraje pozabil, kaj se godi vsepovsod okrog nas, in šel lepo na sprehod napit se svežega zraka in navžit tega dobrodejnega solnca, ki je s svojo blagotvorno toploto baš danes tako radodarno dobrim in slabim, prijateljem in sovražnikom. Da, tudi sovražniki tam za Kalvarijo skoraj gotovo uživajo te solnčne dneve in bržkone so baš iz tega vzroka posebno danes ves božji dan izredno mirni in tihi. Opoludne je krožil nad mestom laški letalec, nekaj prej je padlo brez škode blizu južnega kolodvora par šrapnelov — to je vsa vojska današnjega dne.

Tudi včeraj je bil lep dan. Vsepovsod si lahko videl po ulicah ljudi, šetajoče se brez skrbi, kakor da ni več tam na briški strani nešteto sovražnih topov, ki so že tolikokrat bruhali smrt in ogenj proti naši lepi Gorici. Sicer se je slišalo nekaj strelcov od obeh strani, nekaj laških izstrelkov je letelo v smeri proti pokopališču, a to ljudje ni posebno vznemirjalo. Naletel sem na znanca, ki je pred laško vojno stanoval v ulici vodeči od konca korza proti Malim Rojcam, pa sva jo mahnila na sprehod do njegovega stanovanja. Vile po korzu so zelo trpele vsled laških granat, a naju včeraj ni nič vznemirjal pogled na vso to razdejano najlepše goriško ulico, saj je bilo vse tako tiho, da sva bila gotova, da se noben Lah ne bo upal motiti naju pri tem nedeljskem sprehodu. V ulici Aquileia se je moj prijatelj spravil v svoje stanovanje, jaz sem ga pa čakal pred hišo in občudoval neverjetni učinek, ki ga ima ena sama težka granata, če zadene prav v polno. Lastnik hiše — trgovec Mazollini — bi se moral zjokati, če bi videl, kako je Lah »odrešil« njegovo hišico strehe in vsega, kar je bilo med zidovi. Gotovo bi se lepo zahvalil za tako »odreševanje!« Ko sem tako stal tam na cesti in videl vsepovsod okrog na stebrih in vrtilih sledove laških granat, sem si skoro želel, da bi se moj spremljevalec ne mudil predolgo v hiši, da bi jo ubrala kar najhitreje nazaj proti domu. Kdo vé, če bi me tam od Ločnika ne opazil lahko kak Lah in ne spustil sem kak ognjeni pozdrav, kajti pri teh ljudeh se ne more človek na nič zanesti, saj spuščajo večkrat na Rojce šrapnele, če gre kaka ženica tja dol proti štanđrežu, vsaj tako so mi pravili ljudje. No, jaz se jim najbrže ne zdim toliko vreden, da bi kaj izstrelili proti meni, zato so me tudi to pot pustili pri

miru. Sicer mi to posebno laskavo za me, a jaz jim tega gotovo ne bom zameril, ker sem zelo ponižen človek in imam mir nad vse rad! Zadovoljen sem pa bil, da se je kmalu prikazal moj prijatelj zadovoljnega obraza, da je našel v svoji spalnici opravo še celo, dočim je več šrapnelov precej svojeglavno prezračilo ostale sobe. Prinesel je v roki en tak šrapnel. »Špica« mu je manjkala, a vseeno nisva bila gotova, je li prazen ali ne. Potežkal sem ga, zdel se mi je nekam sumljivo težak, zato sem mu hitro svetoval, naj ga lepo rahlo položi na tla in ne nosi s seboj. Pred dvema mesecema sem namreč sam videl, da s takimi rečmi ni šale. Neki vojaki je nekaj manipuliral z neeksplodirano granato, pa se mu je vnel le končni del — in ob obe roki je bil on, več drugih tam blizu stoječih pa je bilo opasno ranjenih. Od takrat imam še večji rešpekt pred takimi rečmi. Rajši preveč nego premalo previdnosti — pa bi bilo mnogo, mnogo nesreč manj, — ker neeksplodirani laški izstrelki so ravno tako zahrbtni kakor Lah sami, ko ga imaš z največjo obzirnostjo v rokah, ti lahko skoči v obraz kakor mačka!

Ko sem se vrnil v mesto, sem bil zadovoljen, da sem vendar enkrat po dolgih mesecih videl južni kolodvor. Kajti odkar je vojska za Lah, se še nikdar nisem upal napraviti pot do konca korza, čeravno sem skoro ves čas v Gorici. V Gorici smo se precej odvadili sprehodov po mestu, če človek res nima opravka, tiči najraje doma; pod streho je vsaj malo varnejši nego zunaj na ulicah. Zato ne delam rad nepotrebnih poti po mestu, ker če bi kaj »ulovil«, bi me gotovo nihče ne pomiloval, temveč rekli bi: Prav mu stoji, kaj lazi brez potrebe okrog!

Ko sem bil pred par dnevi v Ljubljani, sem zaman stikal po tobakarnah za cigaretami in cigaretnim tobakom. Zato sem moral priti brez cigaret v Gorico v nadi, da so tu na fronti bolj preskrbljeni z duhanom nego v zaledju. Pa sem se motil. Tudi tu se morajo kadilci cigaret radi ali neradi privajati smotkam, ki jih pa tudi ni v izobilju. Vojska je huda šola, v kateri se bomo radi ali neradi morali marsičemu privaditi in marsičesa odvaditi — posebno mi možki!

Povdarjam: možki! Na sploh sicer našemu ženstvu ne smem in ne morem očitati ničesar, glede velikega dela naših žen in deklet moram reči: klobuk z glave pred njimi in vsa čast jim! Pa veliko, veliko jih je, ki ne delajo ravno časti svojemu spolu. Posebno tu v Gorici. To vprašanje je eno najžalostnejših poglavljev življenja tu blizu fronte. Kdor ima oči odprte in vidi to in ono, mora z žalostjo prašati: Kam plove-mo? Kaj bo iz tega, če pojde to tako na-

prej in če merodajni faktorji pravočasno z vso energijo ne posežejo vmes, da se kuga med našim ljudstvom ne razpase preveč. Videant consules . . . Človeka mora to bolj boleli nego vse drugo po vojski povzročeno razdejavanje. In kako razlagati take odredbe, kakor je n. pr. bila menda izdana za T. v naših gorah. Večina ljudi mora proč, le dekleta smejo ostati, ker so potrebna kot perice . . . Upam, da morda vendarle ta stvar ni res, če je pa res — potem je to več kot žalostno!

V par dnevih bo devet mesecev od pričetka laške vojne! Devet mesecev — dolga doba! In kaj je rezultat teh devetih mesecev za Italijo? Ravno tam so, kjer so bili prve dni, naprej ne morejo, ostane jim le pot nazaj. Naša straža ob Soči pa stoji trdnjeja kakor kdaj prej in morda ni daleč dan, ko bodo naše zastave plapolale daleč onstran državnih mejnikov. Potem uboga Italija! Če kdaj, bo v tej vojni zaslužila, da se vresniči nad njo usoda premagancev: Vae victis . . . Govori se sicer, da bodo Lah še enkrat poskusili svojo srečo in da bo to kmalu, a prej bo tekla Soča od morja navzgor, nego se bo kaka laška ofenziva posrečila. Za to jamčijo naše čete. Včeraj sem slišal v »Centralu« nekega Dalmatince-četovodjo, kako so Lah na nekam kraju, kjer je komaj par metrov razdalje med našim in njihovim jarkom, vrgli v naše vrste pismo, v katerem hvalijo junaštvo Dalmatincev, a jih prosijo, naj se pri napadu, ko prične laška ofenziva, zadržijo mirno in se predajo. A Dalmatincev jim je odgovoril pismeno, naj naznanijo natančno dan in uro ofenzive, da se bodo znali naši pripraviti na tak sprejem, kakoršnega zaslužijo italijanski lopovi! Dokler imamo take čete, dokler vlada med našimi tak duh, spimo tostran Soče lahko brez skrbi. Laški vojaki ne pridejo drugače čez nego kot ujetniki!

Izpod Sv. Gore.

(Izvirno poročilo »Slovincu«.)

Goriško, februarja 1916.

Pismeno dušno pastirstvo mi daje precej posla. Dvakrat sem bil oznanil v cerkvi, da mi prinese naslove duhovnikov-vojakov in prinesli so mi jih! Vsi? — Žal ne, ker se, zdj se mi tako, nekatere družine ali bojé stika svojcev z duhovnikom ali bolje ne umé prevažnega vpliva in vsestranske pravne koristi, ki jo ima vojak v fronti od pismenega dušnega pastirstva! In tolažba, ki jo zajemajo iz gorko pisanih listov! . . .

Kakor za veliko dejanjsko milost se mi vsakokrat za pisma zahvaljujejo

vsi, razen onega, ki mi je pred odhodom bogokletno zatrjeval, da bode Bog še enkrat moral na svet, če bo hotel, da on pride k spovedi! Ta mi ni odpisal . . . Jaz pa mu prosim sreče Kristove prav vsaki dan! Nikdar nobenega še nisem izvil iz svojih javnih ali zasebnih prošenj! . . . A tudi jaz imam izredno tolažbo, velike milosti v pismih naših vojakov. Pri roki imam pisma vsa polna žive vere, da še sam pridobivam iz njih vsebine in si časih želim vere slovenskega katoliškega vojaka!

»Hvala Bogu, Mariji in angelu varihu, da vas še tam v St. P. varujejo. O, da bi tudi mene tako varovali, ker moja pota, pravijo, bodo še težka, pa Bogu, Mariji in angelu varihu vse v roko pustim. Bog bode pred menoj in za menoj; Marija in angel varih, o, ne zapustita me! . . .

Zdaj pa vas prav prisrčno prosim, da se tisti mali kaj naučijo moliti, ti-sto vas lepo prosim! Ko bi bil jaz doma, bi jih že bolj v strahu držal, a mati je mati, nje se tako ne bojijo in ima tudi dosti drugega opravila. Zdaj pa vas prav prisrčno pozdravim in desnico podam: Z Bogom, z Bogom!« Tako-le mi je pisal te dni vojak v 40. letih, domo-branec V. A. —

Kaj sem pa odgovoril?

Predragi!

Tvoj list sem prejel. Smo še tukaj in ostanemo! Vojaštvo nam pomaga pri obdelovanju polja. Tvoji so zdravi, le oče je menda že na koncu: previden, vdan, a otročji, kakor vsi stari ljudje, ki dovršujejo že drugo, t. j. poslednjo starostno dobo!

Tvoja žena je junaška, izgledna kristjana, ki otroke vzgaja v strahu božjem.

Otročiči te ljubijo in vsako soboto, če ni posebno veliko blata, prihajajo k sv. spovedi, da potem večkrat darujejo sv. obhajilo za svojega očeta. Čestitam Ti! I jaz molim za Te, ker sem spoznal, da imaš blago in plemenito srce.

Bodi mi prisrčno pozdravljen!

V Bogu in Mariji

ves Tvoj

Dekan.

Zlato za papir . . .

so v domovinskih svrhe žrtvovala naslednje St. Peterke: Cotič Marija, št. 252; Klanjšček Marija, št. 183; Černič Jožef, št. 170; Uršič Terezija, št. 140; Blažica Fr., št. 140; Cotič Mar., št. 96; Nemec Mar., št. 177; Nemec Ana, št. 177; Černic Kata, št. 205; Blažica Polo-

LISTEK.

„Dalmatinski domobranci“.

Ali je resnica ali samo karakteristična anekdota, kar sem slišal praviti? Voj-skovodja na južnem bojišču je ogledoval svoje junake.

To je bil Dalmatinec . . .

Kaj smo že vse brali in čuli o Dalmatincih! Bog, kakšni junaki! Levi. Niti za ped nazaj, dokler je duša v njem . . . In če pade — kaj! »Kakor Bog hoče!«

Ponosno gleda na take sinove mati, kršna Dalmacija. S hvaležnostjo jih pozdravlja domovina Avstrija. S hvaležnostjo se jim klanja naša slovenska zemlja, katero brani neposredno — giganti! Pač ta hvaležnost je morala biti, ki je narekovala našemu odličnemu rojaku na Dunaju, Rudolfu pl. Livnogradskemu, pesem o »Dalmatinskih domobranci-h«. Pesem v nemškem jeziku »Dalmatiner Landwehr« zato, da bi se čim bolj na široko slavila slava junakov.

Menda je izšla najprej v »Agrar Tagblattu« ali v praški »Union« — ne spo-

minjam se več; zadnjič (17. febr.) pa ji je slikar Fr. Wasik zamislil v dunajski »Musketi« krasno ilustracijo. Lepa in domoljubna pesem je to — o divnih domoljubih-junakih. Jaz bi jo prevedel — pa ne znam . . . Bo poizkusil kdo drugi . . . To je tako krepka dikcija, kakor so krepke mišice dalmatinskih orjakov. Ti orjaki — pravi pesem — so rojeni tam, kjer sanja solnčna Adrija ob sinjih otokih in jasnih bregovih — in tam, kjer preko kraških čeri brije bôra z ledenih višav . . . Vihar in solnce, skala in morje so krstni botri cesarju prevdanih Hrvatov, železnih dalmatinskih brambovcev. Hočete vedeti, kakšna je njihova zvestoba?

Kot skala je naša zvestoba in vroča kot solčni je žar, globoka do morského groba in polna moči — kot vihar . . .

To niso prazne besede. Dejanja govore. Poznim časom bodo pripovedovala dejanja hrabrih Dalmatincev v sedanji strašni vojski o njihovih cesarju in domovini zvestih dušah. In nezvestoba južnega sovražnika bo pomnila to zvestobo iz rodu v rod.

Naj laška požrešnost nagaja ob Krnu, Gorici, Plavéh, stotisoč topov naj razsaja — mi zid smo na kraševskih tleh!

Zid, stena neporušna, nepremakljiva — dokler napada sovražnik. A gorje, kadar se ta zid zgane, da navali on na sovraga! Takrat ruši in melje in pokopuje pod seboj . . . En mož proti petim, desetim, dvajsetim . . . S kopitom, z lopato, z nožem, s pestjo . . . Taki smo pač cesarski Hrvati, Dalmacije železni brambovci:

Tako bomo dalje stražili cesarja, avstrijski svoj dom, hinavske bandite nabili, kot da jih natreskal je grom.

Če tega in tega pa v svate povabi nas smrti oblast: dobila bo zveste Hrvate, Dalmacije pônos in čast! —

Ne bi bilo prav, če bi nam bila ostala docela neznana ta lepa in domoljubna pesem — o divnih domoljubih-junakih!

Dr. Mih. Opeka.

4. februar 1916.

(Otvoritev našega planinskega doma. Leop. Turšič.)

Naši pionirji so bili menda že od početka vojne nekaj posebnega: iz-najdljivi, marljivi, neustrašeni čez me-ro. Gledali smo jih pri Kolomeji, kako

so z največjo hladnokrvnostjo ob sr-ditem artiljerijskem ognju gradili mo-stove preko reke, gledamo jih zdaj, s kako mirnostjo ob grozečih prepadih izstreljujejo in pokladajo ceste, gledali smo jih še pred kratkim s kakim delom in trudom so nam stavili naš planinski dom.

Lesena stavba je naravnost veličastna. Stoji v mali gorski kotlini skoro 1500 m visoko nad Adrijo in je zidana v podobi ogromnega križa s kupolo. 25 m je dolga, 20 široka, do 5 m visoka in nudi prostora 1200 ljudem. Za vzravnanje stavbišča je potrebovalo 30 ljudi poldrugi mesec. V ogromno stavbo je šlo do 15 tisoč desk, 60 tisoč deščic za streho in zunanje oboje, kaj vem, koliko kubičnih metrov stavbe-nega lesa za ogródje in ostrešje. V dvorani je prostoren oder za godbo in pev-ce; ob straneh in zadaj okusno zgrajene galerije, prav tako 3 sobe; v prvi je garderoba, v drugi kantina, v tretji knjižnica. Stene krasijo vžgane planin-ke, ter lovorove in smrekove vejice; do tisoč metrov smrekovih vencev je ovi-tih po stebrih in galerijah, kar daje dvorani nekaj slavnostnega, očarlji-vega.

Dne 4. februarja ob našem spomn-skem dnevu smo otvorili to veličastno vojno stavbo in jo izročili svojemu na-

nica, št. 187; Bizjak Mar., št. 186; Silič Terezija, št. 251; Silič Fr., št. 87; Kovč Uršula iz Peči, sedaj v št. P. št. 257; Stepančič Helena, št. 27; Turel Mar., št. 164; Turel Marjeta, št. 164; Tabjan Alojz, št. 154; Nemec Julka, št. 176; Nemec Fr., št. 155; Palik Jožefa, št. 275; Silič Marija, št. 248; Černic Tereza, št. 89; Blažica Marija, št. 212; Nemec Mar., št. 175; Gregorič Al., št. 296; hiša Furlan Zana; Černic Al., št. 47; Travižan Kata, št. 181; Cijan Marija, št. 214; Berlot Kata, št. 216; Merljak Mar., št. 266; Dornik Gizela, št. 138; Nardin Ana, št. 23; Travižan Mar., št. 182; Travižan Jožefa, št. 182; Martelanc Mar., št. 270; neka oseba, ki noče biti imenovana; Valantič Antonija, št. 76; Forčesin Uršula, št. 277; Mučič Marija v gradu; Mučič Ana, št. 228. — Mnogo zlatnine je bilo početkom vojske odposlane izvun dežele v zasebno shrambo, mnogo-kaj je še zastavljene, a mlajši deklički imajo — »fovš« — double zlato, n. pr. zlato ovrtno verižico za 10 K! Ali imena žena in deklet, ki so čule proseči glas domovine in se ji tudi nesebično odzvale, naj ostanejo beleženi v spomin poznim rodovom: da je leta 1916. tudi šentpetersko ženstvo darovalo svoje nakitje za protitalijanski sklad!

Vzorno vojno pastirstvo!

Kateri je največji križ na Goriškem? Največji križ na Goriškem je križ, ki so ga junaki ... pp., t. j. slavni kranjski Janezi postavili svojim padlim bratom na pokopališču v ... ob vznožju ...! Simbol je največjega junaštva, ki so ga Janezi z uradno priznanimi največjimi žrtvami izpričali v odločilnih dnevih novembra 1915. Strašno je bilo: Dalmatinci so plakali, ko so videli svoje krvne brate z neugnanjo levono silo jurisati na sovražnika, ki je bil čisto natančno dostreljen na tamošnje pozicije ... in zmaga je bila odločena, a v ... stoji največji križ v deželi, na gomili kranjskih Janezov stoji, priča največjih žrtev in največjega junaštva slovenske krvi! ... Kje pa zajemajo Janezi tisto neugnanjo silo nezlovnega junaštva? — V zakramentu katoliških herojev, v presveti žrtvi — hostiji! — Dve sv. maši so imeli tu pri nas v št. P. slovenski junaki ... pp., a pri obeh so skoro vsi pristopili k sv. obhajilu! Vprašal sem vzorjnega kurata, g. dr. K., da-li se tudi sicer tako često obhajajo Janezi in odgovoril mi je, da po v s a k e m o g n j u vsi, ki se hočejo poslužiti predpravic, čeprav niso tešči in čeprav se niso utegnili spovedati!

G. Prigoričan mi je zatrjeval, da mora Podgoričan »poslije svake vatre« g. dr. Kulavicu pripraviti po 500 do 700 hostij za kranjske Janeze! ... Kako krasno, tolažljivo in posnemajna vredno! — G. vojni kurat! Vade et fac similliter!

In bojna kronika?

Vse po starem! Vsak dan sovražni pozdravi v črto št. P + V. + B! Pri nas, hvala Bogu in Mariji, prošli teden nobene človeške žrtve! Zato pa: »korajša in šnajda«!

Moja pisarna je postala pečatni urad za vse tiste, ki pošiljajo svojem na fronto ali v zaledje denarna pisma. Prinašajo sveče in pečatni vosek seboj, na pošti jim ugotovijo vsoto ter pismo zalapajo, a pri meni — pečatimo, seveda na župnijski pečat!

Ob taki priliki sem zvedel in, ker p. Ambrož o tem še ni poročal, tu javim, da je prošli teden neodpustno

igračkanje z nerazpočenim sovražnim šrapnelom terjalo zopet pretužno družinsko žrtve: štiri otroci so mrtvi, mati in dete ranjena — v družini nekoga Gabrščka Podturnom, ki je baje v prostih urah pomagal vrtnariti pri nasadih kn. nadškofijskega deškega semenišča! Torej: p a m e t ! Sedaj orjemo in kopljemo po polju, ki je posejano z nerazpočenimi sovražnimi šrapneli in granatami in zato našim kmetom priporočamo kar največjo paznost in previdnost! Bog in Marija naj varujeta nagle in neprevidene nesreče! Amen.

Vaš dr. Marijan.

Z Doberdoba.

(Izvirna poročila »Slovenca«.)

Dne 12. t. m. sem bil na Doberdoba. Ker sem poznal Doberdob že iz prejšnjih časov, se mi je nudila ta dan prilika, da sem si to občino sedaj v vojni natančneje ogledal.

Lepa državna cesta pelje skozi Doberdob v Tržič (Monfalcone) in dalje proti Trstu. Doberdob je oddaljen od Tržiča dva kilometra zračne daljave in na tem prostoru med Tržičem in Doberdobom se bije strašni boj med našo in italijansko armado.

Luna je sijala in nebo je bilo čisto jasno, ko sem se približeval Doberdobu. Pozna se sledove vojske posebno na cesti. Globoke že zasute jarke so izkopale italijanske težke granate. Med potom so nas na levi in na desni spremljali sovražni streli, ki so se kakor pošasti zablskali, razleteli, in konec je bilo smrtonosnega strela. Sedaj je počilo visoko na hribu, sedaj v dolini, sedaj daleč za nami in pred nami. Naši topovi pa so za nami streljali in tako pošiljali odgovore Italijanom.

Končno smo na cilju. Doberdob. Ni ga več spoznati. Prva hiša ob vhodu v občino sicer še stoji, a je oropana vsega lesovja, vrat, zapiral in tramovja. Potem pa se začne razvaline. Stopim v poprej lepo župnišče. Pročelje ne kaže težkih poškodb. Že sem misli, da je stavba vsaj deloma v dobrem stanu. A sem se motil. Desni vogal stavbe od zadaj je demoliran in velikansk kup kamenja in druge groblje se je vsulo v župnišče. Stropi seveda pokopani in deloma vrtili. — Hiše okoli župnišča so močno poškodovane in tudi popolnoma porušene. Pridem do cerkve. Zvonika nikjer več ni. Nekaj štrli sicer kvišku, a nikdo ne bi opazil, da je bil to poprej zvonik. Cerkevno pročelje še ni tako hudo poškodovano, in kameniti križ vrhu cerkve še vedno stoji. Poskušam odpreti polomljena in razbita vrata, a so bila zadelana. Pogledam skozi velike špranje. Notranjost cerkve je polna razvalin. Leva stena je še cela, medtem ko je desna porušena in se je vsled silne granate sesula v cerkev. — Druga poslopja okoli cerkve in dalje proti Tržiču so koraj ena sama razvalina. Sovražne granate so delovale na vse načine. Eni hiši manjka streha, drugi kos pročelja, tretja je popolnoma porušena, pri četrti štrli kvišku le dimnik, peta je zgorela, šest je oščena opeka vsled puškinih krogel. Vsem pa manjka lesovje. Kdor izmed rojakov se je udeležil bojev v Zborovem v Karpatih, mu bo zadostovalo to, da se Doberdob da primerjati s porušenim Zborovom. — Pred vojsko še precej čedna in velika občina Doberdob je izginila. Sedaj je le kup razvalin. Sovražnik še vedno strelja v Doberdob.

Štiri sovražni žarometi so že po luni razsvetljeno doberdobsko planoto ozarjali in iskali naših vojakov. Poleg žarometov so delovale v veliki množini razsvetljevalne rakete. Naenkrat se je začel sovražni

koncert. Bobnenje iz malih in velikih kalibrov je donelo in sovražni izstrelki so švigali in piskali po zraku ter iskali žrtev. Poleg teh so strojne puške regljale smrtno pesem, in pokanje infanterijskih pušk je bilo neskončno. Skočili smo v zavetje in čakali, da sovražnosti poneha.

Ko se je ozračje malo umirilo, smo šli naprej proti našim infanterijskim postojankam. Počasi smo se plazili, včasih tudi po štirih in pripognjeni. Končno smo dospeli na cilj. Dobili smo naše slovenske fante ravno pri menaji. Bila je polnoč. Fantje so bili veseli in so zatrjevali, da so rajši v strelskem jarku kakor pa kje zadaj za fronto.

Tovorna živina in oslički na dvokolesnicah so prinesli ob 11. uri ponoči zajutrek, kosilo in večerjo. Fantje so se najedli dobre juhe, zraven je bilo meso s prikuho in potem za potrebo še salam, sira in drugo. Ko so se tako pokrepčali, so se vrnili v jarke.

Vojaki so zatrjevali, da sedaj sovražnik ne bo tako hitro »šturmal«, ker se boji, da ne bomo sedaj mi »šturmali«. Ogledali smo si naša varna zavetišča.

Ker sovražnik ne more prodrati naših pred Doberdobom stoječih vrst, obstreljuje z daleč nosečimi topovi vasi in občine, v katerih ni vojakov. Škoda za strele.

Po varnih stezah in stezicah smo se vrnili zopet iz doberdobske devete dežele in nesli smo v srcih prepričanje, da sovražnik doberdobske črte ne bo prebil. Doberdob pa, ki je postal žrtev italijanskih granat, bo po vojski vzrastel še lepši in v marsikaterem oziru bo še krepkejši branik slovenskega ozemlja. —ič.

Doberdobska planota.

16. februarja 1916.

Razstreljena občina Doberdob spada pod tržaško okrajno glavarstvo. Enako spada pod to glavarstvo tudi občina Devin. Edini ti dve občini na Krasu spadate pod imenovno glavarstvo. Obe občini — edini slovenski občini v celem glavarstvu — ste trdno v rokah naše vojske. Občina Devin je sicer tudi močno porušena, a tako razdejana kakor Doberdob ni menda nobena občina ob celi italijanski fronti. Želeti bi bilo, da bi se po vojski te razvaline dale fotografirati in razstaviti v raznih avstrijskih mestih. Vzbujale bodo gotovo veliko pozornost v vseh avstrijskih mestih.

Življenja na teh razvalinah seveda ni nobenega. Podnevi se ne sme človek pokazati na široki, gladki državni cesti, ki pelje skozi občino. Lah te zapazi in po tebi je. Strelni jarki niso daleč od občine, in infanterijske krogle frče po občini prav gosto. Vse porušene stene so opikane po teh kroglah.

Promet, ki se vrši skozi te podrtije, je zelo omejen. Skozi občino sme le tisti, ki ima opravke v strelnih jarkih, drug nihče. In še te osebe se morajo zelo, zelo previdno potikati in na več mestih se tudi po štirih plaziti za varnostnimi zidovi in drugimi zasilnimi obrambnimi napravami. Najmanjša neoprevidnost se tu plača z življenjem.

Bojna črta na Doberdobski planoti ima obliko konjske podkve. Sovražnik mnogokrat strelja z leve na desno stran, in že večkrat se je zgodilo, da je s topovi obstreljeval lastne čete.

Onazoval sem učinek laških granat in šrapnelov na Doberdoba. Reči moram, da sovražnik ne strelja dobro. Po pustem in golem kamenju so velike luknje. Teh je na tisoče in tisoče. Tu gotovo ni bilo nobenega našega vojaka.

Sicer ne trdim, da Italijan strelja vedno slabo. Le na splošno se lahko trdi, da dobro ne strelja. Tuintam tudi zadene. Tudi jaz bi teh vrst danes več ne pisal, ko bi se slučajno ne umaknil v noči od 12. na

13. t. m. z enega prostora na drugi. Bilo je pa takole:

Prišel sem v Doberdob ob 9. uri zvečer z vozovi in s konji. Nalogo sem imel voziti material. Ta prostor je bil sovražnemu ognju najbolj izpostavljen in več izgub smo že imeli tu. Oprezno smo vozili proti strelnim jarkom. Krogle iz pušk so brenčale mimo naših ušes kakor čebele. Postali smo nekaj časa za nekim zidom in sicer tudi zato, ker je sovražni žaromet iskal naše ljudi po pustih golinah, in prepričan sem, da bi gotovo na nas nameril strele iz topa, ako bi nas opazil. Čez par minut smo šli spet naprej in iz varnosti smo zapeljali vozove v malo še precej globoko dolinico, kjer smo konjem dali zobati ovsu. Komaj smo izlezli z vozovi na cesto, treščil debela šrapnela ravno v dolino, kjer smo konje napitali. Le sreča je hotela, da smo se umaknili eno minuto poprej iz te dolinice, sicer bi bilo po nas. Tako pa je bil ranjen le eden, kateremu je priletel debel kamen v trebuh. Na mestu sem se zahvalil Bogu za srečno rešitev življenja.

Lotili smo se dela. Preko polnoči nismo smeli nič več delati, ker sovražnik navadno vsako noč ob določeni uri začne obstreljevati gotova mesta in navadno obstreljuje tudi vsak večer tisti prostor, kjer smo mi delali.

Iz Doberdoba smo se podali ob 1. uri popolnoči, potem, ko smo na nam določenem prostoru naložili razno kmečko orodje, katero so pridni Doberdobci pustili še tam; tako na primer pluge, grablje, vile, samokolnice, lopate itd. V Doberdobu ni ostalo sedaj nič več drugega kakor le gole stene norušenih hiš. Lesovje je vse izruvano. Vse smo spravili preč na varno bolj v ozadje.

Telefon igra tu veliko ulogo. Žice se vlečejo tu na vse strani, kar je obsebi umevno. Telefon sporoča poveljstvom tudi najmanjše bojne dogodke, vsak gibljeji sovražnika.

Doberdobska planota je še precej prostrana. Vleče se skoraj od Devina do hriba sv. Mihaela. Sicer pa se prištevata tudi hrib sv. Mihaela k Doberdobski planoti.

Na Doberdobski planoti prebivajo sami Slovenci, izyemši male občine št. Martin, ki je bila pred leti tudi še slovenska občina. Tamošnji prebivalci pa govore v zadnjih letih neko čudno mešanico, ki ni ne slovenščina ne furlanščina. Razumejo jo le sami. Šolo imajo italijansko in tudi dušno pastirstvo opravlja duhovnik iz furlanske občine Zdravščine, ki se nahaja že v dolini onstran Doberdobske planote.

Tu na bojni fronti se govori, da je francoski ministrski predsednik Briand nocoj dne 13. t. m. zjutraj bojno črto ob Tržiču. Naši topovi na Krasu so Brianda pozdravili tako, kakor se spodobi. Pokalo in treskalo je ta dan zjutraj tako, kakor bi se hotel ves Kras skupaj sesuti. Doberdobska planota je storila svojo dolžnost. In mi smo pokazali Briandu, da je opravičen strah Cadorne, da ne more italijanska vojska sodelovati na nobenem drugem evropskem bojišču, kakor le ob avstrijski fronti, kajti nevarnost je res velika, da neki lepi dan bo moral Cadorna s svojo vojsko pobrati sila in kopita in se pomikati pred nami proti Vidmu. —ič.

Kako se Lah rad maščuje.

Na kamenitih tleh, februarja 1916.

Kmalu bo eno leto tu, odkar se polentar z vso silo zaletuje v naše železne vrste, a prodreti mu jih ni mogoče. Z velikimi izgubami se vedno vrača v svoje postojanke. Brezpomemben je račun, ki ga je delal nezvesti zaveznik, predno nas je napadel, namreč da si v par sunkih in skokih osvoji naš lepi juž. Danes sam izprevidi, da bi bilo zanj bolje, ko bi miroval, sicer izgubi še to, kar ima. Dne 15. t. m. sem bil pri častniku opazovalcu v prednjih črtah. Neoprevidnost so brenčale nad glavami težke granate so se zadirale v zemljo in kamenje ali pred nami, ali za nami. Dobro sem opazil z daljnogledom, kako pridno so delali laški topničarji, a vse ni imelo nobenega učinka. Da je boli »zagvišena«, spusti ponavadi par težkih 28 cm granat za fronto. Sedaj streljajo sovražniki s težkimi granatami skoro vsak dan v vas za fronto, a menda brez učinkov. Posebno pozornost daje Lah na cerkvene stolpe, cilj vzame nanje ter tako obstreljuje vasi, misleč si: blizu cerkve v župnišču je višje poveljstvo.

Zračni boj.

Pred par dnevi se je že od daleč slišalo v zraku šumenje in ropotanje aeroplana. Začul se je pisk iz piščalke straže, kar je bilo znamenje, vse se poskrili po luknjah, med skalami in drugod. Ostali smo mirno na mestu. Približal se je velikanski sovražni aeroplan, katerega so naši topovi takoj močno pozdravili. Bile so v njem štiri osebe. Kam ga je peljala pot, Bog ve, mogoče je bil ravno v Ljubljano namenjen. Prenehali so topovi ter se mu približali naši bojni aeroplani. Letali so krog sovražnega kakor lastovice krog jastreba. Hotel jo je ubrisati hitro da-

menu. Otvoritve sta se udeležila 2 generala ter zastopniki sosednjih polkov. Bil je dan, ki ostane tudi najpriprostejšemu vojaku v trajnem spominu.

Slavnostni vspored je bil sledeči:

Ob 9. uri zjutraj sv. maša z godbo in petjem, nato blagoslovljenje stavbe.

Ob 2. uri popoldne slavnostna otvoritev.

1. Šedy: Polkovna koračnica 27-tih.
2. Nagovor polkovnega poveljnika.
3. R. Wagner: Zbor romarjev iz opere »Tannhäuser«.
4. Vojni kurat Leop. Turšič: Prolog. V nemškem jeziku govoril stotnik Moraitz, v slovenskem vojni kurat Leop. Turšič.
5. a) Dürner: Sturmbeschwörung.
b) P. H. Sattner: Za dom med bojni grom. — Moška zbor.
6. Stotnik Morawitz: Deklamacija.
7. Valček iz opere »Cista Suzana«.
8. a) Körner: Schwertlied.
b) Ipavic: Domovina mili kraj. — Moška zbor.
9. Kutschera: Edelweissmarsch.

Izmed posameznih točk naj tu podam govor polkovnega poveljnika v celoti:

»Prečastiti gostje! Tovariši!

Vojna zgodovina našega polka je mal odlomek iz velike svetovne zgodovine.

vine: krvava in žrtev polna borba proti silovitemu ruskemu navalu je bila v početku svetovne vojske odločena naši armadi; njena zastava je že skozi stotletja plapolala nad bojišči vesoljne Evrope, znaneča pravi vojaški in junaški duh.

Nismo se izkazali nevrednih svojih hrabrih pradedov, če tudi od početka naših praporov ni krasil lovor zmago-slavja.

V Karpatih je bila zdrobljena premoč vzhodnega sovražnika; mi smo pošteno in vztrajno sodelovali; dnevi pri Alsopágony in na Kastelik vrhu pred letom dni nam lahko veljajo kot nekako predznamenje velikih dogodkov, ki so se pozneje spomladi odigrali in ki se tako razveseljivo nadaljujejo že skoro eno leto.

Danes praznujemo spominski dan prvega popolnega uspeha našega polka v ponosni zavesti, da nam in našim zaveznikom cvete tudi popolni uspeh velike svetovne vojske.

Pozdravljamo junaški bratski polk Korošcev; tesno združeni z njim smo v jutru 4. februarja 1915 odbili premočnega sovražnika; v ponosni žalosti se spominjamo junakov, ki so v heroičnem protinapadu opoludne Ruse zopet vrgli iz osvojenih jarkov sosednjega

odseka ter svojo zvestobo zapečatili s srčno krvjo.

Zahvaljujemo se prečastitim gostom, da so blagovolili s svojo navzočnostjo počastiti naše slavlje in otvarjamo to poslopje, ki ste si ga v trudu in znojno postavili Vi, vojaki; v njem si v prihodnosti iščite odpočitka in razvedrila, kadar ste prosti težke svoje službe.

Mi vsi pa vsklikamo kakor vedno — v veselju in zmagi — v težavi in smrti svojemu cesarju: Njegovo Veličanstvo naj živi!

Možstvo je zelo hvaležno za to stavbo, ki je vedno polna. Živahno vrvenje vlada zlasti pri kantinskem oknu, pri katerem dobivajo vojaki za mal denar čaj in jestvine, ne pa alkohola. Tudi knjižnica in čitalnica lepo poslujeta; za »Slovenca« se kar trgajo. Tudi sv. maša se vrši zdaj v dvorani, ne več na prostem; smešne kino-predstave in koncerti vsako drugo popoldne možtvu krajšajo čas. Vpeljali bomo predavanja in pevske večere.

Tako polk tudi v težkem in nevarnem času, v burji in snegu, visoko v planinah ne pozablja kulturnih sredstev v doseg cilja — dviganje duha in npravnih sil v svojem možtvu.

Ije. A naši? Z daljnogledom smo natančno opazovali delo naših letal. Dvignili so se naši hitro kot vrabec nad njega, zopet se spustili na njega kot sove na plen, zopet je švignil eden naših popolnoma mimo njega ter pozdravil sovražnika s strojno puško, tako da so krogle celo mimo naših ušes brenčale, da smo mislili, da nam bije zadnja ura. Zanimiv je bil ta strašni zračni boj, v katerem je bil popolnoma uničen laški aeroplan. Kar se zračnih bojev tiče, so naši piloti pravi mojstri. Takoj nato je prišel drugi, ki pa tudi ni imel sreče. Gledajoč proti snežnikom smo ga videli, kako je padel, zadet od naše strani, kakor kamen hitro, a že na laški strani. Na ruskem bojišču nismo bili navajeni tako pogostih zračnih obiskov. A Lah iz vseh teh početih ne vidi ničesar, le nam dela zabavo.

Pomlad na bojišču.

Ako hočem do svojih tovarišev v sprednje črte, moram sedaj vedno paziti na tri stvari; prvič, da ne grem po poti, ki je vidna od sovražnika, drugič, da ne padem po teh kamenitih tleh ter da ne zadenem ob kak šrapnelski lonec, in tretjič, da ne pozabim si natrgati šopek cvetk, ki jih dam potem v prešo in pošljem ljubim v domovino. Od 1. februarja imamo tu pomlad. Trobentice ponosno gledajo iz zemlje, pomladni žafran je kar v velikih skupinah, zvončki, in če malo bolj pogleda človek, najdejo se vedno skrite dišeče vijolice. Tako pridem skoro vsak dan iz strelskih jarkov s šopkom pomladnih cvetk za čepico v naš tabor. Niso nam veliko mar sovražne granate, saj nas tudi v taboru lahko doleti. Tudi v taboru se nimamo slabo. Tu imamo sedaj malo kočo za pisarno, ki je prav čedno opremljena. Izgleda kot mala vila ter tudi nosi naslov »Vila Jelica«. Koče, v katerih stanujejo častniki in drugi, se imenujejo: »Pri novem svetlu« — »Pri levu« — »Pri počasnem keberčku« — »Hotel« itd. Prav prijetno se imamo. Vreme krasno in gorko, hrane dosti in pijače tudi, le družbe nam manjka kakor doma. In kadar pribrenči sovražni aeroplan, poskrbimo se po naših vilah med drevjem, da nas ne opazi sovražnik, ker sicer bi nas z eno samo laško granato pomedel s tega kraja kot nič.

Iskren pozdrav vsem znancem in prijateljem »Slovenca«.

Novice iz Bruka ob Litvi.

Dne 13. februarja nas je zapustil naš dosedanj prikljubljni dobri predstojnik dr. Otto Jarolimek, ter se podal na novo mu odkazano mesto v Steinklamm. Odkar so prišli Slovenci v Bruk jim je bil naklonjen, dober in mil gospodar. Vse ga je imelo rado, pa višja oblast ga je poslala drugam. Njegovo veličanstvo presv. cesar ga je odlikoval z zlatim zaslužnim križem. Slovo je vzel od nas v nedeljo 13. t. m. Zbralo se je polno ljudstva k slovesu. Šolska deklica mu je s primernim nagovorom podala v slovo šopek svežih cvetic. Bog naj blagoslovi njegovo delovanje na novem mestu.

Novi predstojnik.

Z velikim veseljem smo sprejeli novico, da bo novi predstojnik barak, naš rojak, domačin, Slovenec, nekdanji c. kr. komisar goriški, Zupančič. Ako je mogla katera reč nas razveseliti, nas je razveselila ta novica. Dobri novi predstojnik je bil že tu. Kot nadporočnik je prišel sem. Bil je namreč dosedaj v vojni službi. Z odprtim srcem in z vso ljubeznijo sprejemamo novega šefa. Koliko bo to vredno, da se bo mogel vsak v domačem jeziku z njim pogovoriti. Sloves o njegovih vrlinah je znan. Goriške Slovence pozna, in oni njega. Bodite srčno pozdravljeni novi naš predstojnik! Hvala pa vsem, ki so se potrudili, da smo njega dobili sem, osobito velerodnemu g. knezu Hohenlohu in našem vrlemu deželnemu glavarju dr. Faiduttiu, dvornemu svetniku Laščaku in poslancu dr. Kreku.

Šole v Bruku.

Šole so začele redni pouk. Imamo tu deset učnih moči. Imamo pa tudi vrtnarico za male otroke, gđeno Kljun, dve učiteljici za obrtne šole, dve za čipkarenje, pripravlja se tudi gospodinj-ska šola.

Umrljivost v taborišču je še vedno velika; pri 1400 beguncih jih je umrlo od 22. oktobra 1915, 200, in od novega leta sem, do 18. februarja 71. Vzroki so razni, posebno pa slaba lega taborišča. Za poletje se bojimo kužnih bolezni.

Humor v taborišču.

Mesto Bruk je nemško, taborišče pa slovensko. Spodobi se, da so tudi ulice in trgi slovenski. Imamo tako:

Preširnov trg pred cerkvijo. Gosposka ulica je pri šolah. Krojaška ulica, Blatna cesta, Cerkvena ulica itd. Vse imajo že napis nabit, za enkrat le pisan, pa bo tudi tiskan.

Zdravnik.

Imamo tudi zdravnika Slovenca, dr. Weixel-a iz Maribora. Kako lepo se ljudje z njim pogovore, in mu razkrijejo svoje bolečine.

Počasi se boljša vse. Sistem barak bi bil jako dober, ako bi bilo že vse pripravljeno, ter bi ljudje prišli kar naravnost v že pripravljena stanovanja. Tako pa se dela spoti; in zato ni mogoče, da bi bilo vse v redu in ubogi ljudje pa trpijo. Ko bo vse napravljeno, pa pojdemo domov. Zato v barakah ne dočakamo srečnih dni.

Bruk ob Litvi 18. februarja 1916.

Anton Berlot, dekan.

Odlikovanja.

Vojaški zaslužni križec 3. vrste sta dobila stotnik 10. pp. Gustav Gladnjak in nadporočnik 79. pp. Josip Čada. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil praporščak 79. pp. Spazzapan Fran. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil desetnik 5. trd. top. bat. Kos Josip, kadet 2. bos. herc. polka Podobnik Srečko.

Odlikovanja pri 17. pešpolku.

Srebrn zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil četovodja Maks Koman. — Zlato hrabrostno svetinjo so dobili: praporščaka Zankl Adolf in Kaltenböck Bodo in četovodja Jaklič Rudolf. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil narednik Škrbec Franc.

Odlikovanja pri 7. pešpolku.

Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik dr. phil. Franc Krug. Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik Josip Szabo.

Odlikovanje pri 47. pešpolku.

Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil stotnik Viljem Hlavka.

Odlikovanje pri 87. pešpolku.

Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik Karel baron Holtz.

Nemška zmaga pri Verdunu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 25. februarja. Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Uspeh na desnem bregu reke Maas, o katerem se je že poročalo, se je izrazil tudi včeraj v raznih smereh. Vzeli smo utrjene vasi in dvorišča Champ Neuville ob reki Maas, Cotelettes, Marmont, Beaumont, Chanbrettes in Ornes, z naskokom smo vzeli še vse sovražne postojanke do grebena Louvenont. Krvave izgube sovražnika so bile zopet izredno težke, naše še precej nizke. Število ujetnikov se je pomnožilo več kakor za 7000 na nad 10.000 mož. O plenu na materialu se še ne more poročati.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 23. febr. (K. u.) Severno od Verduna je nemški napad zelo važen in pripravljen z velikimi sredstvi. Neprestano obstreljevanje z granatami velikega kalibra je trajalo neprestano, naše topništvo je odgovarjalo ravno tako ljuto. Obstreljevala se je bojna brta v dolžini skoraj 40 km od Malancourta do Etzina. Nemška pehota v velikih zvezah čet sedmih armadnih zborov je nastopala podnevi med krajema Brabant-sur-Meuse in Ornes. Na izhodu vasi Hautmont, ki smo jo izpraznili, nas ni mogel vreči sovražnik kljub vsem naporom iz naših postojank ob jezeru Caures, ki je večinoma že po naših četah zaseden. Naši protinapadi so ustavili nemške napade vzhodno od gozda Caures. S krvavimi napadi so vdrli Nemci v gozd Wawreille. Severno od Ornesa so zadržali naši protinapadi sovražnika na našo črto pri Herbebois.

Pariz, 25. febr. (K. u.) Včerajšnje uradno poročilo izvaja: Severno od Verduna je obstreljeval sovražnik našo bojno črto od reke Maas do južno od Fromeacey ravno tako ljuto kakor včeraj. Med desnim bregom rek Maas in Ornes se je bojeval sovražnik ravno tako ljuto kakor včeraj, a posrečilo se mu ni, da bi prodrl našo bojno črto, dasi je pomnožil svoje besne napade. Na dveh krajih smo umaknili svojo črto za Samogneux in južno od Ornesa.

× × ×

Nemška zmaga severno od Verduna lahko vpliva na celo vojsko. Nemci so že ušli nad 10.000 Francozov, kar je velevažno. Znano je, da se pusti Francoz rajši ubiti kakor ujeti, tako je fanatičen. Zdej ko so vzeli Nemci v poročilu nemškega vrhovnega vojnega vodstva navedene kraje, niso oddaljenile niti 5 km več od severnih

verdunskih utrd. V železnem obrambnem zidu Francozov zija 40 km široka vrzel, kakor poročajo Francozi. Morda gro-me že danes nemški topovi in sipljeje kroglice na utrdbe utrjenega tabora francoskih vojev v Verdunu.

Kake tri tedne napadajo Nemci francosko bojno črto. Napadali so vsak dan drugod: Ypern, Woewre, Arras, Champagne, južno od Somme; povsod so čutili Francozi in Angleži nemško pest. Francozi in Angleži so pričakovali, da nameravajo prodreti Nemci pri Ypernu proti Calaisu, kjer so zbrali vse svoje moči, a Nemci so udarili na Verdun, kjer so Francozi napada najmanj pričakovali in zato tudi niso bili tam dovolj močni, da bi zadržali Nemce. Francozi in Angleži so postali zelo nervozni.

Pri Verdunu le uvod ofenzive.

Genf. »Temps« se peča zelo vznemirjen z nemškimi uspehi pri Verdunu, a tlaži se, da iščejo Nemci le slabotne točke na francoski bojni črti in da prično s pravo ofenzivo šele pozneje.

Bojišče 40 km dolgo.

Berlin. »Lokalanzeiger« poroča iz Genfa 24. t. m.: »Temps« se je včeraj še zanašal na obrambo Verduna, a danes postaja francosko časopisje malodušno. Ker se je povečalo bojišče na 40 km, se sodi, da protiodredbe generala Homberta sovražniku niso kos.

Angleži razburjeni.

Amsterdam. Merodajne londonske kroge so poročila o dogodkih pri Verdunu zelo vznemirila. Več višjih angleških častnikov je odpotovalo v Pariz.

Rotterdam. Vsi angleški jutranji listi 25. t. m. se pečajo z bitko pri Verdunu. »Times« izvajajo, naj se mirno presojajo uspehi Nemcev. Francozi so mirni in zapajo in celo pozdravljajo napad. Njih bojni črta ni omajana, če so se tudi umaknili. Bitka se je šele pričela in lahko traja še več dni.

Francozi o bitki pri Verdunu.

Budimpešta. Zasebno se poroča, da so poslali iz južne Francije na severno bojno črto velikanske sile.

Genf. »Petit Parisien« poroča: Nemški cesarjevič pričakuje le ugodnega vremena, da izvede veliki napad na Verdun.

Berlin. Iz Pariza se poroča: Nemški pritisk na Verdun učinkuje uničevalno. Na francoski bojni črti so ostali mirni, medtem ko so napadali Nemci neprestano na vseh bojiščih.

Curih. »Neue Zürcher Ztg.« poroča iz Pariza: Napeto, a tudi zaupljivo pričakuje narod, kako izpade krvava bitka pri Verdunu. Cela Francija ve, da se bijejo pri Verdunu veliki boji. Trdnjavo pa so zadnje čase močno utrdili. Upajo zato, da odbijejo napade Nemcev. Sedanji boji so hujši, kakor ob reki Yser, ko so poizkušali prodreti Nemci v Calais.

Švicarska sodba o bitki pri Verdunu.

Curih. V »Berner Bund« ponavlja Henrik Stegmann, kar je že pisal o smotrenosti enotno urejenega nemškega nastopa, ki doseže korak za korakom uspeh na zahodu. Jasno je, da morajo močnejši napadi Nemcev na tako obširnem prostoru pomnožiti nervoznost na celi bojni črti in onemogočiti protiofenzivo ali vsaj kako večjo ofenzivo.

Strašni boji pri Verdunu.

Vojni poročevalec baron Kurt pl. Reden poroča iz velikega glavnega stana nemškega vrhovnega vojnega vodstva 24. t. m.:

Nemci so pridobili severno od Verduna že skoraj toliko prostora, kolikor so ga pridobili Francozi z blaznimi žrtvami ob ofenzivi v Champagni. A glavno je, ker so potisnili Nemci nazaj v središču francosko predpostojanko na obeh straneh velike ceste, ki vodi v Verdun.

Francozi so pripravili nepredorno postojanko v gozdovih severno od vzete črte ob reki Maas, Hautmont, Beaumont, Herbebois in Azannes. Zvezali so posamezna drevesa z žičnimi ograjami; veje so zložili in jih zvezali z žicami v visoke nasipe. Mislili so, da onemogočijo tako pehoti kakor topništvu uspeh. Šele težke kroglice so razbile te nasipe.

Pehota, ko je vdrla v gozde, je zadelo zopet na nove črte, a si je napravila tudi tu kmalu pot in je prišla medtem, ko so še strašno gromeli topovi, za črto.

Nemci so izgubili veliko manj ljudi, kakor so sami pričakovali. Boji so se bili v gozdih in niso trajali dolgo. Nemški topovi so strašno učinkovali: po stotine mrličev je ležalo na primeroma malem prostoru v več krajih.

Lahi o bitki pri Verdunu.

Curih. Na Italijane je zelo vplivala nemška ofenziva pri Verdunu. Iz francoskih poročil sklepajo, da zdaj lahko Nemci obstreljujejo Verdun s težkimi topovi.

Berlin. »Tägliche Rundschau« poroča iz Lugana, da potrjuje »Agenzia Stefani« nečuvno poročilo nemškega vojnega vodstva o bojih pri Verdunu in da ni objavila več stavkov o vpadu v francosko postojanko in da so ušli Nemci 3000 Francozov.

Izredni vojni svet v Parizu.

Curih. Po nemškem vpadu ob reki Maas so sklicali v Pariz izredni vojni svet. Predsedoval mu je Gallieni, udeležil se ga je tudi Joffre. Sklenili so, naj se takoj prevrste francoske sile in da izvedejo tudi izpremembe ob reki Vardar. Glede na nemško ofenzivo se vlada ni ujemala z generali. Vlada se je bala, da vpadajo Nemci v trdnjavsko ozemlje; Poincaré je zato tudi nepričakovano nadziral trdnjave Toul, Belfort in Verdun, generali so se pa pripravili na napad na Flanderskem. Resno so nevoljni na Angleže, ker so Francozi vse storili na svojo škodo, da branijo Calais in zanemarjajo lastno črto. Pričakujejo izpremembe med generali. Govori se, da namerava kmalu odpotovati angleška vojaška misija iz francoskega glavnega stana. Francoski listi besno napadajo častnike generalnega štaba. Listi opozarjajo, da Francija ne more več storiti, kolikor zdaj, ko je napela svoje sile do skrajnosti, če noče zanemariti svoje lastne varnosti, kar dokazujejo dogodki ob reki Maas, ki so se zgodili le, ker so hoteli ustreči Angliji. Poslanci grajajo vlado, češ, da popušča zaveznikom in da postopa boječe z njimi.

Francija izgubila dozdaj 2 milijona mož.

Rotterdam. (Kor. ur.) »Rotterd. Courant« poroča iz govora Snowdena v angleški zbornici, da je izvajal: Eno leto vojske še hočete, k prvemu milijonu izgub hočete pristeti še en milijon, k narodnemu dolgu še 2000 milijonov funtov šterlingov. Upate na zmago, češ, da se izčrpa sovražnik. Kaj postane z zavezniki? — Snowden opozarja na govor nekega francoskega poslanca pri posvetu v Bristolu, ki je izjavil, da je izgubila Francija 800.000 mrtvih, 1.400.000 ranjenecv in 300.000 ujetnikov.

Angleži v Calaisu.

Berlin. »Lokalanzeiger« poroča iz Rotterdama: Francosko policijo v Calaisu so 15. t. m. popolnoma preosnovali in jo podredili Angležem.

Nagrada za sestreljen Zeppelinov zrakoplov.

Stockholm. Francoski topničar, ki je sestrelil nedavno Zeppelinov zrakoplov, je dobil od uredništva »Matina« nagrado 10 tisoč frankov.

Italijanski poraz pred Dračem.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. februarja. Uradno se razglasa:

Naše čete v Albaniji so pregnale včeraj Italijane, ki so jih premagale prejšnji dan vzhodno in južnovzhodno od Drača, ostro jih zasledujoč na zemeljsko ožino zahodno od Knetu Durs.

Pristaniške naprave Drača obstreljujejo naši topovi. Vkrčevanje moštva in vojnega orođa se uspešno moti. Nastop nekaterih bojnih ladij ni učinkoval na razvoj dogodkov. Ujeli smo v teh bojih dozdaj 11 italijanskih častnikov in zaplenili 5 topov in 1 strojnoico.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

V Albaniji so se približali naši Draču in ga na suhem popolnoma obkolili. Lahe in Esadove pristaše so že vrgli na zemeljsko ožino Drača, ki jo loči od celine približno 12 km dolgo in 5 km široko jezero na obali od celine, do katere vodita le dva tesna dohoda. Prisiljeni so, da zbeže na morje, pa če tudi poizkušajo v varstvu italijanskih bojnih ladij. Vkrčevajo se poraženi Lahi in Essadovi najemniki pod ognjem naših topov, kar za nje nikakor ni prijetno. Ojačena brigada laškega generala Savona zapuša Drač. Če se ji posreči, je drugo vprašanje. Naši topovi grome pred Dračem. Občudovati moramo izvrstno naše vojno vodstvo in neumorne naše vojake, ki so pripeljali topove pred Drač skozi tisto Albanijo, ki so ji moderne ceste neznana stvar. Lahi so doživeli v Albaniji veliko blamažo, ki se pa še lahko poveča, ker poročajo že celo Francozi, da se Lahi pripravljajo zapustiti tudi Valono.

Novi talijanski poraz pred Dračem.

Vojni poročevalci poročajo 25. t. m. iz vojnega tiskovnega stana:

Italijanom niso naši dopustili časa, da bi se opomogli po svojem zadnjem porazu. Naše čete so jih ostro preganjale in jih vrgle v Drač in na malo zemeljsko ožino, ki leži zahodno od Knetu Durs. Lahi so bežali v Drač in na utrjeno zemeljsko ožino.

Lahi kolikor mogoče hitro vkrčevajo svoje čete, toda naši topovi na vsikrhan nasproti mestu motijo laško vkrčevanje in streljajo na pristanišče in na mesto Drač. Laške vojne ladje so prihitele na pomoč svojim vojakom, da krijejo vkrčevanje, a brez uspeha, ker naše topništvo nadaljuje uspešno obstreljevanje draškega pristanišča.

Ne dvomi se, da Italijani ne morejo dolgo držati obrambnih črt, ki so jih zgradili pri Draču. Zelo se dvomi, če morejo

Lahi sploh še brez velikih izgub pobegniti iz Drača.

Naši so ujeli pri Draču več sto Italijanov, tudi častniki se nahajajo med njimi. Izgube naših čet so zelo neznatne.

Angleži in Francozi se tudi nahajajo v Draču.

Genf. Lyonski list »Republicain« poroča s Krfa: V Draču so poslali močan oddelek Francozi in Angleži z več težkimi topovi, ki so jih postavili na griče pri mestu. Angleži in Francozi nameravajo podpirati laško posadko, ki šteje 35.000 mož.

Drač pred padcem.

Budimpešta. »Az Est« poroča 25. t. m.: Sovražnik poizkuša, da drži Drač. Utrdil je višine, ki obdajajo mesto v obliki polkroga in jih močno zasedel. Splošen napad so pričeli naši včeraj zjutraj. Naše topništvo je napredovalo v težavnem ozemlju tako, da se mora občeudovati. Pričelo se je streljati na sovražne postojanke in izsililo prehod čez priprosti most. Čez nekaj ur so zasedli naši trdno postojanke na vrhovih. Drač se mora kmalu udati.

Italijani se boje že za Valono.

Sofija. Z Grškega se poroča: Italijani so se umaknili v prednja postojanke in se zbirajo blizu obrežja. Na utrjenih točkah severno od mesta so pustili le prednje straže. Tudi ostanki srbske armade, kakih 3000 mož jih je tu, so se umaknili proti Valoni. Italijani upajo, da morejo braniti Valono 20 dni, ne ve se, kaj store potem. Mogoče je, da se pravočasno umaknejo v Brindisi ali pa na Krf, mogoče je pa tudi, da se nameravajo umakati v Albanijo ob obrežju južno od pokrajine Himara, ki jo branijo 1500 do 1800 metrov visoke gore.

Bern. »Journal des Debats« poroča iz Soluna: Italijani so že vse pripravili, da se umaknejo v Santi Quaranta, če pade Drač.

Rumunija — Grška — Srbija — Bolgarija.

Rumunska žitna kupčija.

Bukarešt. 24. febr. »La Politique« poroča: Druga pogodba, s katero avstrijsko-nemški konzorcij kupi 100.000 vagonov žita, je v svojem trgovskem delu podpisana. Finančni del pogodbe bo podpisan tekom tega tedna. Ker na Donavi ni več ledu, se bo dalo prejšnjih 50.000 vagonov izvoziti mesec dni pred določenim rokom. List poroča, da se je konzorcij zavezal, da preko teh 100.000 vagonov kupi tudi ves preostanek žita iz l. 1915, kar bi ga Rumunija ne rabila zase.

»Epoca« poroča, da je v seji rumunske izvozne centrale predsednik Radovici izjavil, da se vrše pogajanja za uvoz raznih vrst avstrijsko-nemškega blaga in za izvoz raznega rumunskega blaga.

Filipescu na potovanju.

Kodanj. 25. februarja »Birzevia Viedomosti« javljajo: Iz Petrograda pojde Filipescu v London in Pariz, odkjer se preko Kodanja poda v Berlin. Na lastne oči se hoče prepričati, kako močna je ena ali druga vojna sila.

Ruski vojaški ataše iz Bukarešte odpoklican.

Bukarešt. Rusija je odpoklicala iz Bukarešte svojega vojaškega atašea, ker je poročal narobe o položaju v Rumuniji.

Venezelos pri kralju.

Frankfurt. 25. febr. (K. u.) »Frankfurter Ztg.« javlja iz Londona: »Daily Mail« brzojavlja iz Aten, da je Venezelos imel razgovor s kraljem, doslej brez političnega uspeha.

Skuludisova izjava.

Berlin. 25. febr. Atenski dopisnik »Berliner Tageblatta« je imel 23. t. m. razgovor s grškim ministrskim predsednikom, ki je rekel: »Svoje politike nevtalnosti ne moremo in je tudi ne bomo izpremenili. Nihče nas ne more prisiliti. Res je, da se je to poskušalo. Med 1. in 10. januarjem po našem šteju je ententa skušala z izstradanjem narod našuntati proti vladi. Toda narod je vstajal junsko, ni mrmral in nikjer se ni kazalo, da hoče s silo poklicati Venezelosa, ki bi potem kralja moral potegniti na stran entente. Takrat je ententa videla, da ne samo armada ampak po večini tudi narod sam odobrava vladno politiko.« Poročevalec je rekel, da se Nemci boje nasilnosti proti Grški in, da je Angleška zmožna tudi tega, da izstrada Grško. Skuludis je odgovoril: Ali mislite, da se da kak narod z bajoneti pognati iz nevtalnosti? Kdor misli, da bi kak Grk šel proti kralju, ta ne pozna grškega značaja. Skuludis je nato rekel, da si Grki zelo žele ofenzive proti Solunu. Za Bolgare upa, da bodo spoštovali grško samoljubje. Nikdar pa nas svet niti z dogodki niti z orožjem ne bo spravil iz nevtalnosti.

Kralj Peter o Avstriji.

Rotterdam. Poročevalec »Associated Press« poroča, da se boje, da kralj Peter oslepi. O razmerah z Avstrijo je izjavil: Srbija je želela vedno, da živi mirno z monarhijo, a monarhija je fevdalna, fevdali-

zem pa ne trpi v svoji bližini svobode. Ob časih Obrenovičev je sodila monarhija o nas tako, kakor sodi zdaj. Bali smo se vedno, da nas hoče izrabiti za koristi srednjeveškega plemstva. Kmetje smo, a svobodni kmetje. Moj ded je bil kmet, na kar sem bolj ponosen, kakor na svoj prestol. Trdno upam, da postane Srbija zopet svobodna in neodvisna. Ne umrjem, dokler ne zmaga Srbija.

Baker iz Srbije.

Sofija. Ministrski svet je sklenil, da prepusti med vojsko Nemcem rudnik bakra Bor.

Črnogorski kralj Nikolaj ujet v Lyonu.

Genf. Iz Lyona se poroča: Vlade spozrazuma niso dovolile črnogorski kraljevski rodbini, da bi smela zapustiti Francijo, ki je zato prisiljen, da ostane v Lyonu.

Radoslavov doma.

Sofija. 24. februarja. Radoslavov in Žekov sta se vrnila s svojega potovanja v Berlin in Dunaj, kjer se je doseglo zelo dalekosežno soglasje. Splošno razpoloženje je polno zaupanja. Oba sta se prepričala, da je brezpogojno samozaupanje obeh osrednjih držav popolnoma upravičeno.

Koncem tega tedna bo Radoslavov konferiral z voditelji opozicije, ki zahteva pojasnila o položaju Bolgarije in splošnem položaju v Evropi. Z ozirom na dosedanje uspehe misli opozicija še nadalje podpirati vlado in zato bi rada izvedela, kaj so pogajanja na Dunaju in v Berlinu prinesla Bolgariji.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj. 25. februarja. Uradno se razglasa:

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

Rim. 23. febr. (K. u.) O uspešnih nastopih našega topništva se poroča iz visoko ležečih dolin Cordevole, Boite in Visdende.

V odseku Krn je prodrli sovražnik zjutraj 22. t. m. po mogočnem ognju s topovi in napadi z bombami proti našim postojankam na Mrzlem vrhu. Odbili smo ga skoraj na celi bojni črti, le na malem delu bojne črte se mu je posrečilo, da je udril na desnem krilu v naše črte. Takoj izvele krepak protinapad ga je vrgl popolnoma iz zasedenega strelskega jarka.

Rim. 24. febr. (K. u.) V dolini Popen (Rienz) je posebno streljalo sovražno topništvo na naše postojanke na Monte PIANO, ne da bi nam škodovalo.

Na hribih severozahodno od Gorice so se približali 23. t. m. ponoči sovražni oddelki našim črtam v odseku Pevma in so metali vanje dušljive plinaste bombe. Ogenj naših strelcev in nekateri streli naših baterij, ki so zadeli, so zadoščali, da smo odbili napad. Celo bojišče je zelo zasneženo.

× × ×

K položaju na jugozahadni fronti.

Na italijanskem bojišču je postalo artiljerijsko delovanje na soški fronti zopet močnejše. V bovški kotlini so izvršile naše čete odlični čin; zavzele so sovražno postojanko na razklanem in težko dostopnem pobočju severozahodno od Bovca ležečega 2208 m visokega Rombona. Ta italijanska postojanka na rombonskem pobočju je bila našim vrlim koroškim domobrancem že dolgo trn v peti, vsled česar so sklenili, da jo na vsak način osvoje. Vse se je temeljito in natančno pripravilo, razvrstitev, moč in način sovražnikovih utrdb natančno ustanovilo. Za izvršitev podjetja se je določila noč od 11. na 12. februarja. Oddelek pod poveljstvom stotnika Kikala se je zavil v snežne plašče približal sovražni postojanki. Italijani še niti opazili niso naših, ko se je začel naskok in jih uničil. Italijane je silni naval tako presenetil, da jih je obšel paničen strah ter so bežali v divjem begu čez drn in strn, pri čemer jih je naš ogenj močno podiral. Postojanka Kukla je bila ob neznatnih izgubah naša. 1 častnik, 81 alpincev, 4 strojne puške in mnogobrojen drug material je bil naš plen. Trdovratni ogorčeni poizkusi Italijanov, da bi dobili postojanko nazaj, so jim prinesli le novih težkih izgub — nam pa novih ujetnikov in novega plena.

Topniški boji so se zapadno od Bovca na koroški meji razširili; naše črte v predelskem in rabelskem ozemlju na obeh straneh Zajezerske in Jezerske doline zapadno od Rabla so bile pod budim ognjem. S težkimi topovi so Italijani ponoči obstreljevali naše postojanke med dolino Bele, po kateri teče pontebška železnica, in 2764 m visokim Wischbergom. Obstreljevanje Gorice se je nadaljevalo.

Naše letalno brodogojstvo je poletelo globoko dol v Lombardijo in bombardiralo tovarne. Drugo naše zračno brodogojstvo je napadlo italijansko letalno postajo in pristaniške naprave pri Desenzano ob Gard-

skem jezeru. Obe brodogojni sta dosegli velike uspehe. V Desenzanu je bila ubita ena ženska in več otrok, 10 oseb je bilo ranjenih.

× × ×

Tudi Italijani posnemajo Portugalce.

London. (K. u.) V poslaniški zbornici je izjavil trgovski minister Runciman: Italijanski veleposlanik je izjavil, da je zaplenila italijanska vlada 30 nemških ladij v italijanskih pristaniščih.

Požar elektrane pri Milanu.

Rim. (K. u.) Požar je popolnoma uničil električno centralo v Conti pri Bergamu, ki je preskrbovala mnogim krogom milanske province električen tok. Škoda znaša poldrug milijon lir; škoda, ki je nastala, ker more veliko tvornic počivati, ni mogoče ceniti.

Novo italijansko letališče.

Laška vojna uprava znatno razširja letališče v Busto Arzizio. V bližini Milana je to že četrto laško veliko letališče.

Oborožene italijanske trgovske ladje.

Kolin. 24. febr. »Kölnische Ztg.« prinaša vest »Newyorker Staatszeitung« z dne 2. febr.: Včeraj je priplul četrti italijanski osebni parnik »Caserta«, ki ima dva tricolna mornariška brzostrelna topova in 7 laških topničarjev. Nad Genova in Neapoljem so imeli strelne vaje na sodčke, ki so bili miljo daleč v morju. Častniki so čisto odkrito povedali, da je sodček tako velik, kakor viden cilj, ki ga da podmorski čoln in za podmorskimi čolni so šli. O kakih »obrambi« v smislu znane washingtonske teorije ni bilo govora.

»Köln Ztg.« pravi: Nov dokaz, da razun Angleške tudi njeni zavezniki svoje trgovske ladje oborožujejo za napad. Tudi proti njim velja prihodnja poostrena podmorska vojna.

Poveljstvo v Srednjem in Jadranskem morju.

London. 23. febr. Reuter poroča: Prvi lord admiralitete Balfour je izjavil, da ima francoski admiral Fournier splošno vrhovno poveljstvo v Sredozemskem morju, vodja Abruški pa poveljuje v Jadranskem morju in njegovih dovoznih cestah. Balfour je nato pristavil: Kaj je vse zavezno brodogojstvo v Sredozemskem morju storilo, se vidi iz tega, da je v vojaškem oziru zelo velik uspeh, ker je prepeljalo velike vojaške sile v Solun in Valono, uspešno izpraznilo Dardanele in prepeljalo srbsko armado iz Albanije.

Portugalska se posluje nemških ladij.

Lizbona. (K. u.) Uradni list je objavil dekret, ki odreja, naj se uporabijo po portugalski vladi v portugalskih pristaniščih internirane nemške ladje. Portugalci so 24. t. m. zasedli nemške ladje v Tajui in razvili portugalske zastave na njih.

Pariz. (K. u.) »Agence Havas« poroča, da so zaplenili Portugalci v Tajui 35 nemških ladij in razvili na njih portugalsko zastavo. Nemške posadke so nadomestili s portugalskimi. Portugalska vlada je izjavila, da ne gre za vojsko dejanje, marveč le za odredbo, ki jo zahteva javna korist. Portugalskemu poslaniku v Berlinu so naročili, naj poda izjavo v tem smislu nemški vladi.

Amsterdam. »Temps« poroča iz Lizbone: Popolnoma nepričakovano so zaplenili Portugalci v Lizboni 36 nemških ladij. Nekaj kapitanov je ugovarjalo pismeno. Tri ure so stražili dve portugalski bojni ladiji nemške ladje. Nemške mornarje so izkrcali. Portugalski zunanji minister je izjavil, da so zaplenili nemške ladje, ker so se bali, da pobegnejo in ker jih potrebuje vlada za transporte. Portugalska vlada se o tem ni nič pogajala z Nemčijo, marveč je le brzojavila dejstvo portugalskemu poslaniku v Berlinu in mu naročila, naj obvesti o tem nemško vlado.

Berlin. (K. u.) Wolff izjava: V portugalskih pristaniščih je interniran en sam nemški parnik. Ostale nemške ladje, ki so zasidrane v portugalskih pristaniščih, so se nahajale tam že pred izbruhom vojske ali so se zatelele v nje v svojo varnost in bi jih po mednarodnem pravu ne smeli zapleniti. Ladje obsegajo kupno 270.000 ton.

Nemčija in Amerika.

London. 24. februarja. »Morning Post« javlja iz Washingtona: Nemcem prijazne skupine v senatu in zbornici mislijo predlagati, da naj se Amerikancem ne izdaja potnih listov za vožnjo na oboroženih parnikih. Dvomljivo pa je, ali tak predlog prodre. Wilson je izrazil svoje mnenje, da bo v takem slučaju vložil svoj veto. Vendar se Nemcem prijazne skupine debati ne mislijo odpovedati. Da jih prehitijo, je Wilson izjavil, da hoče nastopiti za svobodo morja in zastopati pravico Američanov, da potujejo na ladij, katero si sami izberejo. Wilson bo tudi postavil zahtevo, da se la-

dije, ki imajo topove za brambo, brez svačila ne sme torpedirati.

Nizozemska ne bo demobilizirala.

Berlin. 24. febr. »Tageblatt« javlja iz Haaga: V spodnji zbornici se je pri proračunski debati podala izjava, da je proračunski odsek prišel do prepričanja, da zaenkrat holandske armade ni mogoče demobilizirati ali zmanjšati.

Nemški in ruski poslanik z Norveškega odpoklicana.

Christianija. (Kor. ur.) Kralj je sprejel nemškega poslanika grofa Oberndorfa, ki mu je izročil pismo, s katerim je odpoklican.

Christianija. (Kor. ur.) »Aftenposten« poroča. Za naslednika ruskega poslanika je imenovan prejšnji legacijski svetnik v Carigradu Culkevič.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj. 25. februarja. Uradno se razglasa:

Mestoma boji s topovi.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin. 25. februarja. Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Nobenih posebno važnih dogodkov.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO POROČILO.

z dne 23. februarja. Zapadna fronta: Ozemlje Riga-Friderikovo-Jakobovo je preletelo več sovražnih letal in metalo bombe. pri Uexküllu so Nemci še ojačili svoj luti ogenj. Dva Zeppelinla sta preletela postojanke pri Dvinsk. Pri Iluxtu se oboestranski artiljerijski ogenj zopet oživlja. Nemci so metali bombe težkega kalibra. Tekom noči je sovražnik ljuto obstreljeval naše jake zapadno od Sventenskega jezera in dalje južno do Ilsenkega jezera.

RUSIJA NE UPA PRODRETI NASE BOJNE ČRTE.

Curih. »Temps« poroča iz Petrograda: Ruski vojaški krogi sodijo, naj se niti ne misli na predor avstrijske bojne črte v Bukovini in v Besarabiji. Točke, kjer bi bilo to mogoče: Kolomeja, Stanislavov, Halicz so naravnost nepremagljive trdnjave.

JAPONSKA MISLIJA RUSKEGA VELIKEGA KNEZA JURJA MIHAJLOVICA.

Dunaj. 24. februarja. Po poročilih iz Peterburga se je veliki knez Jurij Mihajlovič vrnil iz Tokija v Petrograd ter je bil sprejet od cara v daljši avdienci. Veliki knez je zelo zadovoljen z uspehom svojega bivanja na Japonskem, ki je bilo namenjeno v prvi vrsti dogovorom radi vojaških dobav.

RUSIJA KUPUJE JAPONSKE KRIŽARKE.

Genf. »Echo de Paris« poroča: Rusija hoče odkupiti Japoncem štiri križarke, ki so jih zaplenili Japonci v zadnji vojski.

KDO ZAPOVEDUJE NA RUSKI ZAHODNI ČRTI.

Berlin. »Ruski Invalid« poroča: Na zahodni bojni črti poveljujeta zdaj generala Plehve in Radko Dimitrijevič. V odseku Riga-Dvinsk poveljuje general Plehve, v odseku Ustjdivinski pa general Dimitrijevič. Vse pa pričakuje, da prevzame zopet v kratkem poveljstvo general Ruski na zahodni ruski bojni črti, ker se je general Ruski udeležil tudi zadnjih bojev v Armeniji.

KAKO LJUBIJO RUSI POLJAKE.

Kodanj. V Smolensku so obsodili 8 Poljakov na prisilno delo v Sibiriji.

POVRATEK NA RUSKO POLJSKO.

Dunaj. (Kor. ur.) Ruski državljani, ki bi se radi vrnili na Rusko Poljsko pod nemško upravo, morajo vložiti prošnjo na namestni generalni štab v Berlinu potom politične, oziroma policijske oblasti tistega kraja, v katerem stanujejo. Neposredno naj ne vlagajo prošni, ker se sicer radi poizvedb le zakasni rešitev.

Turčija v vojski.

Rusko poročilo.

Kavkaška fronta. 23. februarja: Zasedovanje se nadaljuje.

K padcu Erzeruma.

Pred nekaj dnevi je tudi turško armadno vodstvo potrdilo poročilo, da se je ruski kavkaški armadi posrečilo, osvojiti armensko trdnjavo Erzerum. Že meseca novembra 1914 so Rusi pripravljali napad na to močno trdnjavo, ki je oddaljena od meje kakih 120 km. Dospeli so pa le do Köpriköja, približno 60 km vzhodno od Erzeruma. Ondi so bili 7. in 8. novembra poraženi in prodiranje se je ustavilo. Turki so udrli nato v Transkavkazijo in podili sovražnika do Ardahana in Sargamışa. Nekaj časa se je zdelo, kakor bi name-

ravali oblegati in osvojiti staro kavkaško trdnjavo Kars. Toda njihovo prodiranje se je zopet ustavilo, vzeti so morali svoje čete nazaj in dolge mesece so govorila ruska in turška uradna poročila le še o manjših spopadih v obmejnem ozemlju, tako da je v inozemstvu zanimanje za to bojišče polagoma oslabilo. Šele v zadnjem času je zopet postalo drugače. Rusi so s krepkim izrabljanjem maloštevilnih strateških železnic na Kavkazu zbrali ondi veliko premoč, nasproti kateri Turki niso mogli tako hitro postaviti po številu enakovrednih moči. Zato je razumljivo, da se je Rusom končno posrečilo polastiti se trdnjave in s tem potisniti nazaj turško fronto, in sicer središče.

Kdor si hoče ustvariti pravo sodbu o teh dogodkih, mora upoštevati slabe pogoje in prostorne razmere tega bojišča. Najbližja železnica, ki pride za dopolnjevanje čet v poštev, proga Carigrad-Bagdad, je nad 800 km oddaljena. Vojaški pomen padca Erzeruma je v tem, da bodo imeli Rusi v mestu in njegovih skladiščih važno opiralnico, ki jim more služiti kot velika etapa, ako nameravajo nadaljevati prodiranje v prednji Aziji. Nasprotno pa ni pričakovati, da bi bil radi padca trdnjave ogrožen doslej tako ugodni položaj v Mezopotamiji. Od Erzeruma do Kut el Amare znaša daljina 970 km zračne črte. Pomen ruskega uspeha je bolj političen. Rusija ima po tolikih mesecih končno zopet zaznamovati uspeh, ki ga je za pomirjenje javnega mnenja tako nujno potrebovala kakor lačni kosček kruha. Tudi nasproti svojim zaveznikom more sedaj zopet naglasiti, da vrši svoje dolžnosti, ako le more. Zmagoslavna radost v ententi je tudi temu primerna; morda prinese padec Erzeruma zmagovalcem vendarle zopet več ugleda pri prijateljih in pa — posojilo. Končno se bo tudi obledela slava velikega kneza Nikolajeviča zopet nekoliko osvežila, kar bo dalo petrograjski dvorni stranki novo pobudo za vojno agitacijo.

Ruske namere na Trapezunt.

Kaže se, da Rusi zahodno od Erzeruma hočejo nadaljevati svoje operacije. Oko so menda vrgli na Trapezunt. Ta načrt pospešuje akcija ruskega črnomoškega brodograditelja. Ruski načrt je baje: Korakati na Trapezunt, obrežje Črnega morja očistiti sovražnika in s tem izstradati Carigrad, prodreti v Anatolijo in istočasno turški armadi, ki deluje v Mezopotamiji odrezati povratek.

Napadi na Malo Azijo.

Berlin. »Daily Mail« poroča iz Aten: Ladijske sporazume obstreljujejo redno od časa do časa maloazijsko obal, posebno vhod v Smirnski zaliv. Francozi so napadli 29. m. m. Ameliki nasproti Castellorizzo, ki leži zahodno od Adalia. Boj je trajal 10 ur. Efez so obstreljevali 28., 29. in 30. januarja.

Rusi prišli turškega poslanika v Teheranu.

Bukarešt. »Vestnik Agentur« poroča: Ruska vlada je odrekla turškemu poslaniku v Teheranu, ki so ga, kakor znano, prijeli, dovoljenje, da se sme vrniti domov. Njegovi ženi in otrokom so dovolili, da se smejo vrniti.

Razmere v Egiptu.

Carigrad, 22. februarja. »Tanin« pri naša poročilo o sedanjem položaju v Egiptu, ker se je kljub angleškim prikrivanjem izvedelo o umikanju angleških čet z Dardanel in o angleškem porazu na iraški fronti. Razen tega so napravili dogodki na zahodni egiptovski meji globok vtis, ker je sedaj potrjeno, da so tudi znani višji angleški častniki, n. pr. poveljnik obale Hunter paša padli v boju s Senusi in da se sedaj Senusi, potem ko so zasedli Sivo, Solun in Said Berane, približujejo dolini Nila. Več rodov, posebno pa rodova Avladi in Alia, se je že pridružilo Senusom. V Sudanu je zahteval angleški poveljnik pomoč domačih čet, katere so mu pa vsako pomoč odklonile. Od tedaj so povečali Angleži pritisk na domačine, a posebno strogo pazijo na vse železniške proge. Navzočnost nemških podmorskih čolnov ob egiptčanskem obrežju in torpediranje angleških in egiptčanskih ladij v egiptčanskih vodah je napravila na Egiptčane globok vtis.

Položaj ob Sueškem prekopu.

Sueški prekop je za trgovske ladje skoro povsem zaprt. V Port Said in Suez smejo trgovske ladje le z izrečnim dovoljenjem angleške vlade. Holandski pa tudi francoski in angleški lastniki ladij in trgovske družbe se ogibajo Sueškemu prekopu ter vozijo rajši po mnogo daljši in dražji poti okolo nosa Dobre nade v Indijo in Vzhodno Azijo. Mnogo prog je sploh ustavilo vožnjo, ki se ni izplačala več.

Nevarnost za Sueški prekop, ki se nahaja v vojnem območju, se navaja za vzrok ogibanja in je vsak dan večja, čeprav turška armada pravzaprav še ni razvila napada. Vojni dogodki, ki so se vršili ob prekopu, so bili le malenkostni, po naj-

več praske prednih straž, ki so pregnale Angleže z redkih zelenic Sinajskega polotoka in ubranile, da angleški »kulturni« narod ni zastrupil studencev.

Začetkom februarja 1915 je dosegla po angleških poročilih turška armada 15000 mož z mnogimi beduini vzhodno prekopovo obalo v bližini El Kantara (most). Spotoma je očečila karavansko cesto ob obali iz Rafe preko Aris-Sebha-Kane do Kantare in pometla okolico nasproti Ismailije, Serapeuma in Suez. Med Grenkim in Timsaskim jezerom se je nekaterim turškim stotnijam posrečil celo prehod preko prekopa, kar je povzročilo strah in grozo tja do Kaira. Angleže je seveda pregnala peščena vihra, ki je ustala baš tedaj! Od štirih angleških in dveh francoskih bojnih ladij se je ena potopila, dve sta dobili težkih poškodb. Po železnici so morali iz Kaira poslati v pomoč močnih sil, da so pregnale Turke s zahodne in se zopet ustanovile na vzhodni obali prekopovi. Angležem je padlo 2700 mož, Turkom 500 dočim so jim ujeli 700 mož. Prekop je bil zaprt do 18. februarja, potem so spremeljale bojne ladje trgovske po kanalu. Turki so se umaknili iz kanalove bližine in ostavili le prednje straže tam, da bi opazovale in vzemirjale.

Angleži so utrdili vzhodni breg, preplavivši ga od Port Saida do El Kantare, napolnili z vodo Mensalsko jezero in zgradili utrdbe z mnogim betonom in železjem. Tako zlasti po nekoliko vzvišenem ozemlju nasproti Ismailije, med Grenkim in Timsaskim jezerom in južno le-temu.

Dne 7. novembra je 5000 Turkov ter lahko topništvo iznova izvršilo sunek proti prekopu, a so sovražnika odpodile angleške oklopnice. Vendar so našli v prekopu večkrat turških min. Zato se je zelo zvečala nevarnost v prekopu; ker se kanal rad tudi zasipa po peščenih zametih, čiščenje pa uspešno ovirajo turške predstraže, so ladje tudi iz tega vzroka v nevarnosti in se je v zadnjih mesecih dogodilo večkrat, da so zavozile na suho. Zato se rajši ogibajo in vozijo na okolo ali pa sploh ne. Angleška celo svojih bojnih ladij menda ne zaupa več rada prekopu in je pritegnila v njegovo varstvo tri japonske oklopnice »Kasuga« (7800 ton), »Tokiwa« ven tega ga varuje menda še 11 podmorskih čolnov.

Sueški prekop je, kakor utegne biti znano, glavna obrambna črta proti napadam na Egipt od vzhoda. Njegova okolica je gričevita arabska peščena pustinja z redkimi vodnjaki. A gričevje rabi dobro v kritje proti ravno posejim topovom na ladjah, ki branijo prekop. Nova, dobra obrambna postaja na zahodnem bregu kanala je šele ob najvzhodnejšem Nilovem odtoku, med Kairom in Mensalskim jezerom. Le-ta se nahaja v višini Sagasis a 70 km dalje v ozadju.

Prekop z najmanjšo širino 80 metrov in 12 metrov globok je seveda izdatna ovira. A braniti ga je mogoče ponajveč le na vzhodnem bregu. Branilci so v zvezi z brodovi in vrtilnimi mostovi. Po zahodnem bregu drži ob prekopu dvotirna železnica Suez-Ismailije-Port Said, ki veže iz Ismailije tudi Kairo in Sagasis, torej Dolenji Egipt neposredno. Med železnico in kanalom je odkrit vodovod, ki dovaja pitno vodo krajem ob kanalu od Nila sem, zakaj studencev tu ni. Seveda je ta vodovod za brambo prekopa velike važnosti.

Ze to, da mora biti prekop zaprt trgovskim ladjam, je znaten uspeh četverozvezin, zakaj dovoz na Angleško se mora boriti s silnimi težkočami in draginjo. Ako pa se pribori prekop, potem pomeni za Turke to ponovno pridobitev Egipta.

Tajne najnovejših Zeppelinov.

Povodom neverjetne delavnosti nemškega vojnega zrakoplovstva in njegovega obiska nad srednjo Anglijo, nad središčem angleške industrije, se zopet obračajo vse oči na delavnice teh zrakoplovov. Čeravno se ne more prodreti v tajne orjaško narašlih Zeppelinovih delavnic, vendar more vsakdo videti sila zanimive stvari. V prvi vrsti treba ustanoviti važno dejstvo, da se je v zrakoplovnih delavnicah, v katerih noč in dan dela na tisoče delavcev, ustvarila organizacija, ki omogočuje, da morejo sedaj vsak teden poslati na fronto po en ali dva zrakoplova. Komaj mine dan, ne da bi kak nov Zeppelin delal poizkusnih voženj. Te poizkusne vožnje so pravi vojni manevri. Oblika in obseg Zeppelinov sta se nasproti prvotnim tipom zelo izpremenila. Najnovejši primerki so mnogo daljši od prejšnjih in obenem vitkejši, podobni ribi; obe gondoli visita niže, a hodnika med obema, se zdi, da ni več, ali je pa zgrajen v ogromnem trupu zrakoplova, tako da se na zunaj ne vidi. Gondole so obdane z oklopom, vsaka ima najmanj po šest strojnih pušk in en do dva mala topa, kakor tudi posebne aparate za metanje bomb in zopet posebne naprave za spuščanje zračnih torpedov. Šiljasti prednji konec novega tipa kaže kovinski blesk v dolžini približno petine trupa. Dejstvo je, da je del pokrova metaliziran s pomočjo

Schoopschovega postopanja za kovinsko škropljenje. Krmila so enostavnejša in manjša, motorji znatno močnejši, kar izhaja že iz velikega hrupa. — Vojne manevrske vožnje so zelo zanimive. Tu se vidijo poizkusi z dimnimi plini, ki nenedoma kakor megleni oblaki zavijejo cel zrakoplov. Ako je še megleno vreme, potem izgine zrakoplov na uprav tajnosten način. Kdor ima priliko to opazovati, bo lahko razumel, da Parižani in Angleži enostavno niso mogli opaziti Zeppelinov in se z njimi boriti, čeravno niso vozili v takih višinah, kakor se je poročalo. Posebno zanimive so nočne vaje. Tedaj dedeluje zrakoplov, ki je zlasti v nemsečnih nočeh docela neviden, z reflektorji in svetilnimi plini, ki za več minut strahotno razsvetlujejo temno atmosfero, blesketajo v raznih barvah in govore, kakor se zdi, cel jezik. Mnogo se sliši o skrivnostnih novih zračnih torpedih, ki jih Zeppelini že davno preizkušajo. Tu se seveda ne dá ničesar opazovati, a tu in tam se sluti, da gre o zelo važnem in strašnem orožju v zraku. Najnovejši Zeppelin, ki je pred našimi očmi absolviraj svoje poizkusne polete, je nosil številko »L. Z. 95«, a razen te je še druga vrsta zrakoplovov, ki nosi označbo »L...« (brez Z), tako da se more soditi, da šteje nemško zračno brodogradnjo Parsifalovih zrakoplovov mnogo nad 100 enot.

Na morju.

V prvem letu podvodne vojske potopljenih 670 ladij.

Rotterdam. »Nieuwe Rotterdamsche Courant« poroča: 18. februarja 1915 se je pričela podvodna vojska. Torpedirali so v tem času 670 ladij: 611 trgovskih in 59 vojnih ladij. Anglija je izgubila 439, Francija 44, Rusija 29, Italija 28, Belgija 8 ladij.

Začarana nemška ladja na Atlantskem morju.

Skrivnostna nemška ladja na Atlantskem morju, ki nastopi danes kot velikanski podvodni čoln in jutri kot oborožena trgovska ladja, se je zopet oglasila. Nenadno se je pojavil »Appam« v Ameriki s posadkami šestih potopljenih ladij, na Teneriffu je pa priplul zaplenjeni angleški parnik »Westburn« pod nemško zastavo. Pripluli so 209 ujetnikov, 7 nemških mornarjev jih je stražilo. Mirno so izkrcali Nemci

Padec Verduna.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 26. februarja. (K. u.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 26. februarja:

Oklopno utrdbo Douaumont, severno-vzhodni vogelni steber permanentne glav-

ujetnike. Rekli so, da popravijo zaplenjeno ladjo, na nje je pa že prežala angleška križarka, Nemci so pa nato zaplenjeno ladjo peljali na morje in jo razstrelili in se pripeljali s čolni nazaj na Teneriffu. Skrivnostna nemška ladja »Möve« je zopet potopila 7 sovražnih, večinoma angleških ladij in preži še vedno na plen.

Razna poročila.

Koliko stane svetovna vojska.

Rotterdam. »Pall Mall Gazette« izjavlja: Ko se konča leto 1916, izdajo za vojsko vse države 300 tisoč milijonov frankov.

Sporazum pošlje v Solun še 100.000 mož.

Carigrad. Tukajšnji listi napovedujejo, da pošlje sporazum v Solun še 100.000 mož. Zdaj jih je tam 300.000.

Vstaja na južnem Kitajskem.

Šangaj. (K. u.) Reuter: Dne 23. t. m. je bila napadena palača guvernerja. Podrobnosti še niso znane. Proglasili so oblegovalno stanje.

Socialni demokrat — vojni minister.

Bukarešt. Agence Telegraphique Anglaise: brzojavlja iz Londona: Belgijski vojni minister je postal socialno demokratiški minister Van der Velde.

Sedem milijonov kolonijalnih vojakov.

Rotterdam, 23. februarja. V pogovoru z dopisnikom »New York Timesa« je izjavil angleški kolonijalni minister, da se ne boji uporabiti kolonijalnih čet, ker je disciplina teh čet pod poveljstvom angleških častnikov naravnost vzorna. Iz zahodne Indije so odposlane čete na fronto. Angleško cesarstvo razpolaga s 7 milijoni kolonijalnih vojakov.

Švicarska polkovnika na obtožni klopi.

Berlin. »Tageblatt« poroča iz Curiha: Divizijsko sodišče je pričelo danes razpravo proti polkovnikoma Egli in Wattenwyl, ki sta obtožena, da sta kršila nevtralnost Švice. Naval za vstopnice k razpravi je bil tak, da so morali razgnati občinstvo s curki mrzle vode.

Francija ne dopusti, da Američani uvažajo mleko dojenčkom v Nemčiji.

Newyork. (Kor. ur.) Dr. Vonmach iz Newyorka je želel uvažati otročje mleko v Nemčijo, a Francija je izjavila, da ne dopusti uvoza.

ne utrdbene črte trdnjave Verdun, je večeraj popoldne z naskokom osvojil brandenburški pešpolk št. 24 ter je trdno v nemški roki.

Najvišje vojno vodstvo.

Dnevne novice.

+ Naša društva delujejo. Iz Komende: Katol. slov. izobraževalno društvo v Komendi je priredilo pretečeno nedeljo predstavo v korist vojni oslepelih vojakov. Na sporedu je bila deklamacija »Soči«, veselejša »Čevljar« in burka »Drzni zrakoplovec«. Vse tri točke so vrli komenski igralci izvrstno rešili. K predstavi je prišlo toliko domačega in sosednega občinstva, da je bila dvorana natlačena polna in jih je moralo mnogo oditi, ker ni bilo več prostora. Pokazalo je naše ljudstvo ob tej priliki, kako razume besede: »Odprto srce in odprte roke imej za trpečega brata.« Čisti dohodek igre, 160 K, se je poslal deželnemu odboru za oslepele vojake. — Višnja gora. Tukajšnje izobraževalno društvo je priredilo za Rdeči križ Fr. Milčinskega igro »Volkašin«. Čisti dohodek, 100 K, je odposlalo c. kr. deželni vladi v imenovan namen. — Za goriške begunce je priredila preteklo nedeljo mladeniška Marijina družba v Dolenji vasi pri Ribnici predstavo s petjem, deklamacijami in dvema igrama. Upriporitev je v novi društveni dvorani na okusno prirejenem odru kaj lepo uspela v splošno zadovoljnost ob obili udeležbi. Čisti dohodek enokratne uprizoritve, 60 K, se je izročil tozadevni centralni posredovalnici.

— Generala Borojevič in Sarkotić častna meščana mesta Zagreba. Zagrebški občinski svet bo v eni prihodnjih sej izvolil za častna meščana generala Borojeviča in Sarkotića.

Župnik Varh v Ameriki umrl. Gosp. župnik Mažir poroča z dne 26. januarja iz Amerike: »Gosp. župnik Josip Varh je 12. t. m. v Pueblo, Colorado, umrl. Že več let je bolehal na tuberkulozi v goltancu. Pred par meseci se je podal v sanatorij v Colorado z nado, da mu izprememba zraka in milejše podnebje povrne zdravje. Bilo je prepozno, oziroma ozdravljenje sploh nemogoče. Umrl je v St. Mary's Hospital, Pueblo, Colorado. Spovednik in prijatelj v zadnjih urah mu je bil Slovenec p. Ciril Zupan O. S. B. Gosp. Varh je bil zmiraj

goreč duhovnik in zvest sin Slovenije. Brezvir je molil še dva dni pred smrtjo.

— Naglo sodstvo. C. kr. deželna vlada opozarja noviči na razglasitev naglega sodstva z dne 1. junija 1915. Tozadevni lepaki se bodo iznova nabili.

— »Gospodarska zveza« je dobila modro galico, razna gnojila in krmila za živino. Naročniki se opozarjajo na njen in-serat.

— Skrajšane vseučiliške študije. Omenili smo že, da se je juristom in filozofom skrajšalo učenje za eno leto. Juristom se bo od vojaške službe vstelo dva tečaja, študirali bodo samo tri leta. Da pa bodo obdelali vso snov, bodo študirali v posebnih kurzijah in repetitorijih. Tisti juristi, ki še niso napravili prvega državnega izpita, lahko navzlic temu poslušajo predmete za drugi izpit. Prvi izpit imajo položiti tekom pol leta. — Medicinci bodo morali pa bolj pridno obiskovati predavanja in posebne vaje. Drugi rigoroz bodo lahko delali že na koncu 9. tečaja, tretjega v začetku 10. tečaja in po skušnjah bodo promovirani za doktorje. Filozofom se bo vstelo dva tečaja. Učiteljskim kandidatom se bo pod gotovimi pogoji dovolilo polagati izpit. Te odredbe veljajo tudi za svoječasno demobilizacijo, ne velja pa za študente, ki so prostovoljno vstopili v vojaško službo ali vsled sovražne invazije ali interniranja niso mogli nadaljevati svojih študij.

— Dalmatinski domobranec. Od profesorjev in učiteljev na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani, ki so bili po izbruhu svetovne vojne začasno prideleni drugim državnim obrtnim učnim zavodom v službovanje, je prišel akademski kipar profesor Alojzij Repič na c. kr. stavbo in umetnoobratno šolo v Spljet. Vrli Dalmatinci so hitro spoznali ustvarjajočo moč slovenskega umetnika, ta pa se je odzval zaupanju s tem, da je za Dubrovnik izrezal iz lesa in krasno polihromiral kip dalmatinskega domobrancela v naravni velikosti. Kakor piše spljetski list »Naše Jedinstvo«, je vpodobil umetnik vojaka, stoječega na straži. S krepko roko drži na tleh stoječo puško, oko pa mu ostro zre daleč tja v sovražnikovo zemljo. V kip se bodo

zabijali žebliji, čisti dohodek pa je namenjen družinam padlih junakov. Da bo teh dohodkov tem več, nameravajo krasno zasnovani in dovršeni izvršeni original porabiti kot vzorec za minijaturne kipce, ki se bodo vili iz mavca in prodajali. Po slovenskih deželah dobro znanemu domačemu umetniku pa čestitamo k temu najnovejšemu delu toliko bolj, ker je z njim posvetil svoj talent plemeniti vojnopatriotični akciji.

— **Umrja** je Marija Debevc, kuharica na Mirni, dne 24. februarja 1916. Pogreb je bil v soboto, 26. t. m., ob 10. uri dopoldne, z mašo.

— **V Reški dolini** smo bili v velikih skrbih, kam bomo spravili naša jabolka, katera smo računali na 150 vagonov. Ker ni bilo letos z nemškimi tovarnami, smo slabega podelali v sadni most. Kmetijska podružnica na Premu ga je izdelala pod vodstvom deželnega sadnega učitelja Humeka 130 hl. S čim bi postregli vojakom, da sadjevca ne bi bilo? Boljših jabolk danes po 60 vin. 1 kg več ne dobiš, ker se je vse oddalo. — **Vojaštvo** nam pridno pomaga pri obdelovanju polja. Priliko odidha tudi porabijo za ženitev. Na Premu se je poročil kanonik Kefer s svojo nevesto iz Solnograda, v Kilovčah Štajerc Krajnc z nevesto Udovič. Več se jih poroči na dopustu, tako da ta reč čisto iz navade ne pride.

— **Smrtna kosa.** Umrli je v celovski bolnici domobranec Janez Milač iz Moravč, star 43 let. — V Mariboru je umrla soproga žel. strojevodje Eliza Krašovic, stara 36 let.

— **Odlikovanje.** Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil tit. četovodja 17. pp. Sinur Leopold.

— **Šolski otroci za oslepele vojske.** Učenci in učenke iz Pudoča, ki obiskujejo ljudsko šolo v Igavasi, so priredili predstavo igre »Sanjavi Janko«, katere čisti donesek v znesku 14 K so vposlali pomožnemu zakladu za oslepele vojske.

— **Poštarji dobijo enake draginjske doklade** kakor ostali državni uradniki.

— **Parizu grozi povodenj.** Reka Seine vsak dan narašča. V Parizu se boje povodnji.

— **Strašni snežni viharji** divjajo ob besarabski meji. Več ljudi je že vsled njih mrtvih.

Ljubljanske novice.

Ij člani Sentiakobskega prosvetnega društva imajo v nedeljo točno ob pol 8. uri društveni zabavni večer. Na sporedu je več točk društvenega pevskega zbora, godbenega odseka in tamburaškega zbora.

Ij Mesečni sestanek katehetov je zaradi cerkvenega koncerta preložen na drugo sredo v marcu.

Ij Kako bodo odslej naznanjali ogenj v Ljubljani. Po mestu je nalepljen lepak, ki naznanja, da se odslej ne bo več naznanjal ogenj s topa na gradu, marveč bo bilo plat zvona v vseh cerkvah, a plat zvona bo najdalje bil na cerkvenem zvoniku, ki je najbližji pogorišču. Strel na gradu bo naznanjal prihod sovražnih letalcev.

Ij Kruh iz vojnih prodajalen. Neka gospa nam je pripesla kruh, pečen v vojni pekarni, v katerem se nahaja črv. Ravno tako se nahajajo v kruhu tudi trske in podobno. Priporoča se, naj se pazi na največjo snažnost in naj se moka pred uporabo preseje.

Ij Gremij trgovcev obvešča svoje člane, da smejo biti trgovine glasom razglašene, c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 13. januarja t. l., člen XV., ob nedeljah in praznikih odprte samo od 8. do 11. ure dopoldne. Prekoračenje te ure je kaznjivo.

Ij Družaben večer. Da ugodni z mnogih strani izraženim željam, priredi ljubljanska krajevna skupina Avstrijskega mornariškega društva dne 5. marca (na pustno nedeljo) zvečer v veliki dvorani hotela »Union« družaben večer z vojaško godbo in srečolovom. Podrobnejša obvestila sledi.

Ij Naša se je mala vsota denarja na Vodnikovem trgu. Kdor jo je izgubil, naj se zgasi na žabjaku št. 7, I. nadstropje.

Primorske novice.

Nov zapisnik pogrešanih družin s Primorskega priobčimo v ponedeljek.

70-letnica preč. g. Blazija Grča, župnika v Šempasu in bivšega goriskega deželnega poslanca. Dne 3. februarja t. l. smo praznovali v Šempasu imendan in 70-letnico imenovanega gospoda. Vršile so se napitnice, izražala razna voščila prezasluznemu gospodu. Ker je ime g. jubilara znano po širni domovini, ne morem, da ne bi v kratkih potezih popisal njegovo življenje in delovanje. Č. g. Blazij Grča se je rodil 29. januarja 1846 v župniji Predvor pri Kranju. Skrbni starši so poslali nadobudnega sina izšolat v Kranj in kasneje v Ljubljano. Leta 1867 je stopil v bogoslovje goriske nadškofije. Posvečen 1. 1871. je bil prej nekoliko časa duhovni pomočnik vembergu, potem do 1. 1875. kaplan vi-

karja v Čepovanu, kjer je ustanovil župnijo, katero je kot prvi župnik modro vodil do pomladi 1. 1892., ko je bil imenovan župnikom v Šempasu, kjer sedaj službuje že 24 let. Gospod Grča je bil vedno vnet duhovnik, goreč bojevnik za pravice goriskih Slovencev in vzoren učitelj na gospodarskem polju. Skrbel je za lepoto hiše božje, za lepo cerkveno petje in s svetimi misijon za lepoto duš svojih ovčic. Da bi lažje deloval na narodnem polju, je ustanovil v Čepovanu »Katoliško politično čitalnico«. Koliko prošnji, resoluciji in protestov je od tod izšlo na razne urade in celo ministrstva. Mnogo je dosegel. Bil je 15 let deželni poslanec za kmečke občine goriskega okraja. Tu je bil neutrudljiv. Celo njegovi politični nasprotniki priznavajo njegove zasluge. Da sta v Gorici dva slovenska notarja, da je dežela dala razne nove ceste, da so se mirili razni politični nesporazumi je sad njegovega delovanja. Tudi na gospodarskem polju je vneto deloval. Ko je prišel v Čepovan je opazil da je ljudstvo apatično do sadjereje, mislili so ljudje, da ondi sadje ne more uspevati zaradi hudih zim. Sam je začel na župnijskem in cerkvenem zemljišču saditi in cepiti ter čistiti sadje. Ljudje so ga začeli posnemati in sedaj je v Čepovanu vse polno najlepšega sadja. V Šempasu se je oprijel tudi trtoraje in vinoreje. Posebno podpira povsod tudi govedorejo. In pri vsem njegovem neutrudljivem delovanju je on še mladeniško čvrst, samo oči so mu popolnoma ošibele, tako, da je začel misliti na pokoj. Pa naj ostane še v dušnem pastirstvu ali stopi v počitek mi vsi iz srca želimo, da bi mu ljubi Bog še mnogo let ohranil življenje. Bog ga živi! — Njegovi prijatelji.

Iz Gorice, dne 22. februarja. Današnji dan je poteel mirno brez nereg. Popoldne je sovražnik pošiljal granate in šrapnele v Št. Peter, a so padali večinoma na njive, tako da ni bilo človeških žrtev. Zvečer je začelo deževati in bo sedaj najbrž dalj časa slabo vreme. — Jajca, ki so bila pred enim mesecem po 44 vin. komad, so sedaj po 20 vin. kos. Zelo drago je volneno blago. — Med prebivalstvom, ki je ostalo v Gorici, je največ revnega ljudstva, potem uradniki, ki jih veže služba, trgovci in mali hišni posestniki. Le-ti varjejo svoje imetje, kajti kdor le za kak mesec zapusti domovje, ne najde, ko se vrne, niti postelje več.

Graški ognjegasci v Gorici. Iz Gorice se poroča »Grazers Volksblatt«: Nasproti drugim vestem se more poročati, da vrši ognjegasci službo v Gorici in bližnji mestni okolici, n. pr. v Št. Petru in Štandrezu 12 do 14 ognjegasci, katerim pomaže 10 mož mestne požarne brambe iz Gradca. Graški ognjegasci, ki so prišli 22. novembra v Gorico, delujejo do danes z največjo požrtvovalnostjo in neustrašenostjo in so obvarovali mnogo lastništvo pobežlih goriskih prebivalcev pred uničenjem. Na višjem mestu se je že predlagalo, da se naj dā vidno priznanje tem junaškim možem.

Umrli je v Barkovljah g. Anton Jan. — V Kanfanaru je umrl c. kr. višji finančni respicient g. J. Russi an.

Smrtna kosa. V Ajdovščini je umrl v terek, dne 22. t. m., Lavrencij Bavčar iz Sela. Kot krošnjar z manufakturnim blagom je bil znan po celi vipavski dolini. Naj počiva v miru!

Stolni župnik in dekan Gorice msgr. Josip Pavletič, katerega je svoječasno ranil v nogo drobec italijanskega šrapnela, se mudi sedaj v Sv. Križu na Vipavskem. Pri njem se nahaja tudi brat njegov bivši župnik-dekan šempeterski Gothard Pavletič. Župnijo goriske stolne cerkve oskrbuje stolni vikarji dr. Kobal, dr. Šorli in Mosettig. Gorisko stolno cerkev odprejo običnostv prihodnji teden. Razbita okna pokrijejo začasno z lepenko.

Primarij bolnišnice usmiljenih bratov v Gorici, dr. Anton Breclj, se nahaja, dokler se razmere ne predrugačijo, v Ajdovščini, odkoder obiskuje bolnišnico v Gorici. Bolnišnica se dan na dan bolj polni.

Ob fronti pri Gorici. Sreda, dne 23. februarja: Zadnje dva dni je na bojišču krog Gorice vladal mir. Italijanskih zračnih posetov nismo imeli. Včeraj so naši letalci stražarji krožili v zraku. Nocoj po noči pa so se krepko oglašali topovi v smeri proti Sv. Mihaelu, vmes so prasketale puške in rožljale strojnice. Danes je zopet mir. Koliko časa? Lepo pomladansko solčno vreme se je čez noč spremenilo. Čaven in Nanos sta zavita v snežni metej in tudi po dolini naletava med dežjem sneg.

Ogenj. V nedeljo zvečer je bilo opaziti nad Rihemborgom velik požar, ki se je širil in je povzročil precej razburjenja. Goreli so borovci in suha trava. Požar so kmalu omejili in pogasili.

Oskrbovanje Sv. Lucije je prevzel po smrti župnika-junaka č. g. Fabjana č. g. kaplan podmeški Štefan Podbršek.

Položaj na bojišču pri Gorici. Četrtek, dne 24. februarja: Včeraj zvečer je pretrgalo mir zopet gromenje topništva. Tudi pehota je posegla v boj. Črna, temna noč je bila vsa ožarjena od reflektorjev, naših in italijanskih. Ker so bili javljeni itali-

janski zrakoplovi, so naši metalci svetlobe razsvetljevali ves nebesni svod. Danes dopoldne na fronti zopet navadna zmerna kanonada.

Število ljudi v Gorici. Poznavalci Gorice cenijo, da se nahaja sedaj v Gorici krog 5000 ljudi. Mestna aprovizacija pa jih preskrbuje z živili krog 10.000. Ker se nahaja v bližnji okolici še veliko goriskih beguncev in so še vedno od mesta samega aprovizirani.

Razne novce.

Veliki japonski podmorski čoln. »Deutsche Schiffsbauzeitung« poroča, da je japonska Kawasaki-Dockyards Cp. v Kobah sklenila s Fiat San Giorgis Cp. v Turinu pogodbo za zgradbo 1070 ton velikega podmorskega čolna najnovejšega Laurentijevega tipa, ki vozi 24 milj (na površini) in ima akcijski radij 6000 milj. La-dijin trup se ima zgraditi v Kobah, stroji pa v Turinu. Obenem se prepusti japonski družbi izključna pravica za konstrukcijo Fiatovega tipa Dieslovih oljnih motorjev, ki niso uporabljivi samo za podmorske čolne, marveč se bodo po vsej priliki uporabili tudi za večje ladje. Italijanski inženirji se pošljejo na Japonsko, japonski pa v Spezzio na Italijansko. — Istočasno se pa poroča iz Amerike, da so se izkazali ondi na podmorskih čolnih, zgrajenih po Laurentijevem tipu, mnogoštevilni strojni nedostatki in poškodbe ter so šele po dolgotrajnih poizkušnjah dosegli zadovoljive uspehe.

Kako je postal laški kralj zet kralja Nikole. Dočim je še bil Viktor Emanuel III. prestolonaslednik z naslovom princ Neapelski, je njegova ženitev delala celi vladarski rodbini mnogo skrbi. Dejstvo, da smatra papež laškega kralja za uzurpatorja, da se oteževalo, pravzaprav onemogočilo, da se oženi mladi princ, s katero izmed princezinj iz bourbonske, habsburške, orleanske ali kake druge katoliške knežje rodbine. Iz te neprilike je svojim pomagaj princ sam, ker se je odločil za črnogorsko princezino Jeleno. Viktor Emanuel je videl leno princezino, na svojih pogostih potovanjih po morju ter se v njo zaljubil. Njegovo ponudbo je princezinja sprejela in za ceno kraljevske krone izpremenila svojo pravoslavno vero v rimsko-katoliško. Ta zakon je bil zakon ljubezni, a obenem z njim se je pričela nova politika Italije. Crispi je to ženitev uporabil za prvo akcijo na Balkanu, s katero je mislila Italija utrditi svoje gospodarstvo na Jadranu, katera je pa ravno v tej vojni doživela popoln polom.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Gospod, ki nam je poslal notico o »Ostdeutsche Rundschau«, naj bo tako pri-jazen in naj nam pošlje en ali dva izvoda dotične številke.

Kot zabranjevalno sredstvo zoper boleznigrila in vratu se priporočajo izpiranja s Fellerjevim antiseptičnim, razkužujočim fluidom iz rastlinskih esenc z zn. »Elza-fluid«. Isti uniči kali, čisti in oživi delovanje vseh delov v grlu. Služnice utrdi zoper škodljive posledice mraza. 12 st klenic tega izbornega staropripranega domačega sredstva pošlje za 6 kron prosto poštnine lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 2-5 (Hrvatska). Istočasno se lahko naroče tudi Fellerjeve lagodne odvajajoče rabarbarakroglice z zn. »Elza-kroglice«, 6 škatljic 4 K 40 v poštnine prosto.

V vojaško službovanje zopet vpoklicana družabnika tvrdke Ciuha & Jesih, »Pod Trančo« vlnudno javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da jima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI

priporoča sledeče novosti:

Krus, S. J.: **Fragen der Predigt-Ausarbeitung.** Mit einer Übersetzung der Ratio concionandi des hl. Franz Borgias. Cena K 1.70, s poštnino K 1.86.

Tongelen: **Golgotha.** Zwei Zyklen Fastenpredigten nebst je einer Osterpredigt. Cena K 3.—, s poštnino K 3.20.

Dr. Karl Böckenhoff: **Das Übernatürliche Leben.** Sieben Fastenvorträge. Cena K 1.50, s poštnino K 1.66.

P. Aug. Andelfinger; S. J. Predigten und Vorträge 3. Heft: **Tugenden und Vorzüge der Gottesmutter.** Cena K 1.50, s poštnino K 1.66.

P. Aug. Andelfinger; 10. Heft: **Mutter-Gottes-Feste.** Cena K 1.50, s poštnino K 1.66.

Zobna - kréma

KALODONT
ustna voda

Velika novost v KINO CENTRAL v de-
želnem gledališču.

Danes v soboto 26. febr.

Prvi film slavne serije
Stuarta Webbsa v

Kino Central
Mrtvi vstajajo

Sest doživljajev slavnega detektiva
STUARTA WEBBSA.

Povsod radi svoje napeto zanimive vse-
bine velika privlačnost!

Zopet izvrstna veseloigra
v Kino Central dež. gledališču!

Samo jutri v nedeljo 27. in ponedeljek
28. februarja:

Smeh!

Krohot!

Prešerna gospodična

Veseloigra v 3 dejanjih. Sestavil F. Hofer.

Sovražniki človeštva.

Drama.

Aktuelno:

Aktuelno:

Prodiranje naših čet iz Ko-
tora na Cetinje. - Lovčen.
Predaja orožja Črnogorcev.
Naši na Cetinju.

Aktuelni naravni posnetki!

Tri vseh predstavah sode u'e prvovrstni
salonski orkester Kino Centrala.

Predstave se vrše: ob delavnikih ob 4. in
1/2 6. popoldne, ob 7. in 1/2 9. zvečer;
ob nedeljah in praznikih ob 1/2 11. do-
poldne, ob 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9. zveč.

Pogreša se Cvetko Ivan

lovce 7. bataljona vojna pošta 73. Zadnji-
krat se je oglasil 7. sept. 1914. Znanci in
prijatelji se prosijo, da morebitne podatke
o njem sporoče njegovi soprogi **Mariji**
Cvetko, Globoko št. 53., p. Brežice, Štaj.

Izvanredno lepo

POSESTVO

z nad 100 oralov gozda, njiv, travnikov in paš-
nikov, arondirano, pri državni cesti, v ravnini,
2 uri od Celovca, pol ure od železnice, z dobro
idčo gostino, velikimi poslopji, se proda pod
ugodnimi pogoji. Vprašanja na **L. Božić pošta**
Grabštanj Koroško. 512

Naš edini, ljubi, nepozabni, dober sin

Fran Korent,

c. kr. uradnik tobačne režije v Ljubljani
in c. kr. nadporočnik v rez. pri peš-
polku, odlikovan z jubilej. križcem in Sig-
num laudis

je dne 18. novembra 1915 na ital. bo-
jišču umrl junaške smrti in bil po-
kopan na pokopališču v S. Lorenzo di
Mossa.

Sv. zadušna maša za našega nepo-
zabnega Franca se boje brala dne
28. februarja 1916 ob 8. uri zjutraj v
tukajšnji župni cerkvi Marijinega Oznan-
jenja.

Prerano umrlega priporočamo po-
božnemu spominu v molitvi.

Josip Kurent,

sluga Kranjske hranilnice, oče.

Franč. Kurent roj. Debelak,

mati.

Ti počivaš v grudi daljnje dežele,
toda spomin na Tebe, junak, ostane
vedno v naših srcih.

Sadjevec (mošt), jabolka, maslo,
krompir, kašo, proso

in druge pridelke kupi

Oton Homan, Radovljica.

Priden in pošten

urarski učenec

se sprejme takoj ali pozneje pri

A. Lečnik, urar, Borovlje, Koroško.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah

Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od trgovcev. — Posredovalci se iščejo proti dobremu plačilu.

Več dobrih

DELAVCEV

se sprejme v Tovarni za klet (Leimfabrik) Ljubljana.

Gospodarska Zveza v Ljubljani

ima v zalogi sledeča krmila: surovi
sladkor v vrečah po 100 kg a K 48—.

Orehove tropine (cele) v ploščah po K 84— in
zmlete a K 87— za 100 kg brez vreč.

Sezamove tropine po K 84— brez vreč.

Olupke sladkorne pese v balah in vrečah po
50 kg a K 53— za 100 kg brez vreč.

Krvno klatjo, drobno in debelozrnato v vrečah
po 50 kg po 48— za 100 kg, (vreča všteta).

Tudi konopljene in raprove tropine dobi v
kratkem!

Poljedelci! Naročite pri Gospodarski zvezi se-
mena za jaro pšenico, ječmen, rž, oves, ajdo,
fioz, semenski krompir, domačo in nemško
deteljo, grašico in druga travna semena.

Vinogradniki! Gospodarska zveza je ravnokar
dobila modro galico. Kdor jo želi dobiti,
naj se požiuri z naročilom. Razpošilja jo v ori-
ginalnih sodih po ca. 200 kg.

Kmetovalci! Preskrbite si od Gospodarske zveze
kajalita, kalijevo sol, 8% kalijev, 18—20%
mineralni in kostni superfosfat, mešana
gnojila, zlasti 14% žlindro, ki se dobi v papirnatih
vrečah po 50 kg za K 10— a 100 kg z vrečo
vred. Naročniki naj dostavljajo lastne vreče
franko naš naslov, sicer se naročila ne bodo
mogla izvršiti, ker železnica v papirnatih vrečah
blaga ne sprejema. Dobi se tudi v platnenih
vrečah po 13-20 K a 100 kg z vrečo vred.

Gospodarska zveza pa nakupuje tudi po naj-
ugodnejših cenah koruzne storže, ajdove, prosene
in druge pleva.

Pojasnilo!

Ozira se na v Vašem cenjenem
listu večkrat objavljeno pojasnilo go-
spoda F. S. Škrabarja v Višnji gori, v
katerem izjavlja, da je prostovoljno
odložil nakup prediva za centralno
zvezo avstrijskih predilnic v Travte-
navu, sem primoran na isto odgovoriti
sledeče:

Ni res, da bi g. F. S. Škrabar prosto-
voljno odložil nakup vsled neugodno mu
stavljanih pogojev, res pa je, da mu
je zveza zastopstvo sama odvzela, ter
na to meni poverila, in mi istočasno
določila tudi maksimalne cene, kvali-
tativne vrednosti, koje so razdeljene
v pet razredov. Vzroci z navedbo cen
so na ogled pridelovalcem, oziroma
posesnikom prediva v mojem skla-
dišču. Za stroške in trud me zveza
primerno honorira.

Brezpomembno bi bilo toraj dolo-
čati cene vsakomur, osobito pa moji
konkurenci!

Objednem pripomnim tudi, da mi
centrala glasom c. kr. ministrske na-
redbe od 15. septembra 1915 ponovno
javlja, da je zadrževanje otrtega pre-
diva, oddaja nepooblaščenim osebam
kaznjivo, kakor tudi za izdelavo vrvar-
skega blaga prepovedano.

V najkrajšem času izide nova na-
redba, koja je vže v teku, da se vsem
posesnikom prediva, ako istega prosto-
voljno ne oddajo nakupovalnicam,
blago rekvirira po novo določenih
cenah.

Toliko v blagohotno pojasnilo, ter
se priporočam in beležim

z odličnim spoštovanjem

452 (3)

Mihael Omahen mlajši.

Višnja gora, dne 18. februarja 1916.

Šivilje-pomočnice

sprejme v trajno delo

521

B. HELIEL, Emonska cesta 2.

BLAGAJO (Wertheimerco)

večjo v obliki omare se želi kupiti. Po-
nudbe sprejema iz prijaznosti upravništvo
„Slovenca“ pod št. 525.

— Izurjen —

526

črkostavec

za slovenski časniški stavek se sprejme takoj v
tiskarni W. BLANKE v Pljuju. Plača K 37.

Naprodaj je

HIŠA

z dobro vpeljano trgovino v bližini železnice in cerkve.
Vsa pojavnost se dobe pošte restant Mokronog
št. 150. Nakup hiše je zelo ugoden.

Sprejmeta se 2 gospoda s 1. marcem na

boljšo hrano

Naslov pove uprava lista pod šte. 519.

V najem se oddata dva manjša

pisarniška lokala

Dunajska cesta št. 38.

Krojaški pomočnik

dobro izurjen se sprejme za stalno delo pri
IVANU SLANA, kroj. mojstru v Ljubljani,
Sv. Petra cesta 52.

532

= Semenska trgovina na drobno in debelo =

Al. Korsika

Bleiweisova cesta ali Vrtača šte. 3
v Ljubljani

naznanja slav. p. n. občinstvu, da je moj
Cenik za leto 1916 izšel in se dobi brez-
plačno, ter priporoča najboljša poljska, ze-
lenjadna in cvetlična semena.

522 Z odličnim spoštovanjem
Al. Korsika.

Oskrbnik

z višjo poljed. šolo in prakso na Češkem, Ogrskem
in Hrvaškem, v poljedelstvu in gozdarstvu izku-
šen, slovensčin in nemščine zmožen, mlad, samski
in vojaščin prost išče službo. Ponudbe pod „Za-
neslj. v 527“ na upravo lista.

Štambilije
vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev
Ljubljana, Selenburgova ul. št. 1.
Ceniki tranko. 553 Ceniki tranko.

Išče se za takojšnji nastop službe

kontorist ozir. kontoristinja

z večletno prakso in

STROJEPISKA.

Nadalje se kupi še dobro ohranjen pisalni stroj in
pisarniška oprema za večje trgovsko podjetje. Po-
nudbe s prepisi izprijemal naj se pošljejo na uprav-
ništvo tega lista.

511

Vsakovrstne

39

slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu
FR. CERAR, tovarna slamnikov v Stobu
pošta Domžale pri Ljubljani.

Zanesljiva

Gospodinja

se išče k starejšemu samskemu gospodu; izveščana
mora biti v kuhinji in vodstvu gospodinjstva ter
popolnoma izurjena v slovenski in nemški kores-
pondenci. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe na
posredovalnico G. Flux, Gosposka ulica šte. 4.
Ljubljana.

514

500 K
Vam pačam, ako Va-
ših kurjih očes, bra-
davic in trde kože,
tekmo 3 dni korenino,
brez bolečin ne odpravi
Cena lončka z
jamstvenim pis-
mom K 1—, 3 lončki K 2.50. — KEMENY,
Kaschau (Kassa) L., poštni predal 12/82 Ogrsko

Nakupovalci

se sprejmejo
na deželi za
nakup

drvo

Zaslugek je
dober. Po-
nudbe na

upravo lista pod šifro „Nakupovalec“ 495.

Kupimo po najvišjih cenah domača semena kakor:

črno in rdečo deteljo, repno, laneno in korenjevo seme, razna
travna semena, čebulček, česen, grah, bučne peške, fine vrste
fiozlov in drugo. — Trgovina s semeni Sever & Urbanič, Ljubljana
Wolfova ulica šte. 12.

St. 1055/V. u.

Razglas.

**o klasifikaciji konj, ki se ima izvršiti l. 1916.
pri mobilizacijskih razmerah.**

1. Vsled razpisa c. kr. deželne vlade v Ljubljani z dne 22. januarja 1916,
št. 417, vrši se klasifikacija konj, ki se ima izvršiti leta 1916 pri mobilizacijskih
razmerah, za mesto Ljubljano dne 18. in 19. marca 1916, vselej ob 8. uri do-
poldne na Taboru.

2. Klasifikacija se vrši po okrajih, in sicer:

a) dne 18. marca za I., II., III., V. in VI. okraj;
b) dne 19. marca za IV. okraj in Spodnjo Šiško.

3. Konje je oba dneva ob istem času in sicer ob določeni uri pripeljati
na trg Tabor.

4. Konje je privedi posamez in ob uzdi ter je obenem pokazati opremo
za tovrno živino, ki spada k pripeljanemu konju,

5. Vozove in vprego je pustiti doma.

6. Razvidnice o konjih, ki so že pri prejšnjih klasifikacijah dobili razvid-
nice, je prinesiti h klasifikaciji seboj.

7. Vojaški zastopniki klasifikacijske komisije smejo ogledati na domu na-
znanjena vozila, jezdno opremo, konjsko opremo in opremo za tovrno živino.
Vojaški zastopniki, katerim je naročeno pregledovanje, se izkažejo z uradnimi
izkaznicami.

8. Lastniki konj in vozil, ki ne pripeljejo konj h klasifikaciji in ne poka-
žejo opreme za tovrno živino, kakor to določa zakon, se kaznujejo z denarno
globo do 200— K, v slučaju neizterljivosti denarne kazni z zaporom v naj-
višji meri do 1 meseca.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 15. februarja 1916.

516

Zahvala.

Srčna hvala za vse sočutje, ki nam je v najbržkejših dneh na-
šega življenja došlo od vseh strani.

Srčna hvala vsem tudi za veliko vdeležbo pri pogrebu našega
iskreno ljubljene soproga in očeta tako v Ljubljani kot v Zagorju.

V Zagorju na Pivki, dne 25. svečana 1916.

Rodbina Domicelj.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem
žalostno vest, da je naša ljubljena teta gospodinja

Franciška Sajovic

včeraj 25. t. m. po kratki bolezni previdena s sv. zakramenti za umirajočo
v starosti 83 let mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice se vrši jutri v nedeljo 27. t. m. ob polu
4. uri popoldne iz Jarš na pokopališče v Mengšu.

Priporočamo jo v pobožno molitev in blag spomin!

Jarše — Mengeš, dne 26. februarja 1916.

Žalujoči ostali.

Tovarna Čevljev Tržič, Gorenjsko
PETER KOZINA & CO
 Breg. LJUBLJANA nasproti
 Sv. Jakoba Mostu.

PRODAJA NA
 DEBELO IN DROBNO

ZAHTEVAJTE
 CENIKE!

Prekupcem
 priporoča se
 izbira in nakup
 na zalogi

Peter

Moderne oblike!
 Solidni izdelki!

19 letna gospodična, Čehinja zmožna neko-
 liko nemščine, ki je dovršila industrialno in go-
 spodinjsko šolo vešča tudi šivanja išče mesta boljše

kuharice

k boljši rodbini. — Cenjene ponudbe pod „Dobra
 kuharica 509“ na upravo lista.

Revizija žrebanj

pod jamstvom za vse srečke od njih početka
 kakor tudi za poznejšo zaznambo. Pristojbina
 K 1.— pri banki S. FISCHER, Dunaj, IX.
 286 Währingerstr. 41.

Malo, meblvano mesečno

S O B O

posebnim vhom (event. s hrano) v bližini
 „Katol. tiskarne“, išče gospod za 15. marec ali
 1. april. Ponudbe z navedbo najemnine se prosi
 na upravo lista pod „Soba št. 1“.

Volno

za snežne čepice,
 nogavice,
 žilogrelece i t. d.

priporoča
TONI JAGER,
 LJUBLJANA, Zidovska ul. 5.

Sprejmeta se

dva

HLAPCA

plača po dogovoru pri g. Ivan Ogrin, La-
 verca pri Ljubljani.

Zahtevajte

zastoj in poštine prosto moj glavni
 cenik s 4000 slikami ur, zlatnine in
 srebrnine, glasbil, predmetov iz usnja
 in jekla, potrebnih za gospodinj-
 stvo in toaleto, orožja, municije itd.

Prva tovarna ur

Jan Konrad, ni založnik Brück št. 1224 (Češko)

Nikelnaste Roskopf-ure K 3-90, 4-20, 5-
 Srebrne K 8-40, 9-50. — Nikelnaste budilke
 K 2-90. Budilke z dvojnimi zvoncem K 4-
 Pošilja se po povzetju. — Nikak riziko!
 Zamenja je dovoljena ali denar nazaj!

Prodajam

100 hl finega jabolčnika

50 hl dobrega bica

po zmerni ceni. Istotam se proda
nov gramofon

Kupim pa vsako množino zdrave

repe

za kisanje po najvišji ceni. KAROL GREGORIČ,
 Ljubljana, Wolfova ulica 12/11.

Pri epidemijah in vseh
nalezljivih boleznih

Mattonijeva je odlično zabra-
 njevalno sredstvo

Giesshübner - kiselica

Zaloge v Ljubljani pri gg. Ant. Sara-
 bon, Julius Elbert, P. Lassnik.

Absolutno zjamčeno pristno

VINO

Kmetijsko društvo v Vipavi oddaja
 vsled priporočila knezoškofijskega ordina-
 rijata pristna bela mašna vina po 115.— K
 hektoliter in navadna bela namizna po
 110.— K hekt. brez zaveze.

RIZLING

je po K 130.— burgundec in zelen po
 K 150.— hekt. loko klet brez zaveze. Kleti
 nadzoruje vipavski dekan.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Gozdni nadzornik

za neko večje posestvo na Kranjskem blizu Štajer-
 ske se išče. Biti mora v vsakem oziru zaupanja
 vreden, zmožen popolnoma slovenščine in nekoliko
 tudi nemščine, biti mora oženjen ter se vsaj neko-
 liko razumeti na kmetijstvo. S službo je spojen
 obrat obstoječe gostilne brez najemnine. Na raz-
 polago tudi prostor za trgovino z mešanim blagom.
 Prošnje s prepisi spričeval naj se dološljejo oskrb-
 ništvu graščine Črnelo (Rothenbüchl, pošta Dob
 pri Domžalah. 395

Neznosne nadloge uši — rešijo
 vojaka zanesljivo in trajno

Sadnikar-jevo vrečice

Prodaja jih z navodilom po 2 K par:
 Cvančara, drogerija, Ljubljana; J. R. Hoče-
 var, lekarna, Vrhnika; J. Koschir („Pri Orlu“),
 Kamnik. 43

Oglejte si

pred nakupom veliko zalogo
 izgotovljenih oblek za

moške, ženske in dečke.

2371 Velika izbir
površnih jopic
 za dame in deklice.

„Pri Škofu“.

Pred Skofijo št. 3, Lingarjeva in
 Medarska ulica.
 Podružnica tvrde R. MIKLAUC.

Kupim po visoki ceni okrogel

**kostanjev
 orehov
 lesenov**

les

Ponudbe z ceno in množino (koliko va
 gonov) je poslati tvrdki:

J. Pogačnik, Ljubljana

Marije Terezije cesta 13 (Kolizej).

Na ponudbe brez cene se ne ozira.

Prvo kranjsko podjetje za umetno
 steklarstvo in slikanje na steklo

Augusta Agnola

Ljubljana

Dunajska cesta šte. 13
 pri „Figovu“

se priporoča slav. cerkvenim
 predstojništvom kakor p. n.
 občinstvu za solidno izvršitev
 vsakovrstnega umetnega ste-
 klarsiva in slikanja na steklo,
 za steklarstvo v figurah in
 navadni ornamenti, stavbo
 ter portalno steklarstvo —
 Za oga steklenega in porcela-
 stega blaga vsake vrste, sve-
 tilnik, zrcal, okvirjev za podobe
 itd. — Narisi in proračuni na
 zahtevo zastonj. — Spričevala
 mnogo dovršenih del na raz-
 polago. 74

Najstarejša slovenska tvrdka te stroke.

Obstoji že nad 38 let

ANA HOFBAUER

imajočica zalogo cerkvene oblike in crdja

Ljubljana, Wolfova ulica 4

si usoja javiti preč. duhovščini ter sl. ob-
 činstvu, da izdeluje natančno po naročilu
 in predpisih vsakovrstne bandere, balda-
 hne, plašče, kazule, pluvijale, dalmatike,
 velume, albe, koretije, prto itd. itd., sploh
 vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji.
 Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno
 ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo
 tudi naročila na vezenje, prenavljanje
 stare obleke ter sploh vsa popravila.
 Zagotavljajoč hitro in najpoštenejšo postrežbo, prosi, da
 se pri naročitih izdelkih ozirajo na prvo domačo tvrdko.

Naprodaj je

parna žaga in opekarna

v Podcerkvi, občina Staritr pri Rakeku pod ugodnimi pogoji. Pojasnila daje

**„Kmetijska hranilnica in posojilnica“
 v Staremtrgu pri Rakeku.**

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv,
 laka in firneža

Crkoslikarija

Slikarja, pohištvena in
 stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta

Nasproti hotela Union
 Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla.

Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.

**Firnež iz pristne-
 ga lanenega olja.**

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako
 obrt. — Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Oljnate barve, najboljše
 vrste fačadne barve,
 vremensko neizpremen-

Lake angleške za kočije, lake
 za pohištvo in druge predmete

ljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za
 sobne slikarje.

Predmete in potrebščine
 za žgalno in briljantno
 slikanje.

Delavnica za črkoslikarska,
 likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.

PREMOGnajboljše kakovosti
po dnevnih cenah
na vagone ali vozove.**F. & A. UHER**
Ljubljana, Selenburgova ulica št. 4. —**Jabolka**

zdrava in boljše vrste, se kupijo v vsaki množini. Interesanti naj pošljejo vzorce z navedbo najnižje cene v pošt-nem zavoju po povzetju. Julija Šipek v mlekarni Ivana Horvatića, Zagreb, il. ca 69.

Imam naprodaj 40 oralo 30-40 letnega lepega smrekovega gozda

po K 2000— oral. Gozd leži na deželni cesti, 20 minut od postaje Mokronog-Bistrica. — Andrej Kržič, Zagorci pri Mokronogu.

Oblastveno konces. zasebna posredovalnica
za nakup in prodajo zemljišč in posestev**VALENTIN ACCETTO**

zapriseženi sodni izvedenec

Ljubljana, Trnovski pristan št. 14.

Prodajalci ali kupci naj se obrnejo na zgoraj imenovano posredovalnico. Vse vrste posestva, vile in zemljišča na izbiro. 249 Tajnost zajamčena.

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg

Specijalna trgovina
pletenin, trikotaž in perila.

Priporoča svojo zalogo, kakor:

Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilogrejce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanele. Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki itd.

Na debelo in drobno.

1926

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Vzajemna zavarovalnica

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov

Ljubljana :::: Dunajska cesta št. 17.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe; 2. vse premično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, živino, zvonove in enako; 3. vse poljske prideleke, žita in krmo; 4. zvonove proti prelomu; 5. sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživetje in druge kombinacije in proti nezgodam, vsakovrstna podjetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno nižjeavstrijsko zavarovalnico, od katere ima tudi deželni odbor kranjski podružnico.

Varnostni zaklad in udnine, ki so znašale L 1912. 673.358 kron 17 vin., so poskočile koncem leta 1913. na 735.147 kron 17 vin. Teda čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolje bo rasel zaklad.

Ponudbe in pojasnila da ravnateljstvo, glavno poverjenišvo v Celju in na Proseku, kakor tudi po vseh farah nastavljeni poverjenci.

Cene primerne, hitra cenitev in tiskanje plačil. 1439

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Ali ste že ponovili naročnino?

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. s. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, nezdna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173.490.838—

Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022-76

V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za **vojno zavarovanje**, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštine prosijo. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji. Marije Terezije cesta št. 12.

Zavod za ortopedično telovadbo

v katerem se zdravi pod zdravniškim nadzorstvom

raznovrstno skriviljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja itd. je v Stritarjevi ulici št. 7, I. nad.

Pojasnila se dobivajo ob delavnikih od 3.—4. ure popoldne istotam.

Spomladanska novostje za dame svilena obleka in plači, posamezne jonice in krila iz najboljše kakovosti in najmodernejšega kroja.

Navečja izbira splošne konfekcije za dame, deklice, gospode in dečke, v najmodernejših barvah in najnovejši obliki, z znano nizkimi cenami.

Ljubljansko skladišče oblek **O. BERNATOVIČ**, Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo
v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema in obrestuje hranilne vloge po

Rentni davek plačuje iz
svojega. Zunanjim
vlagateljem so za poši-**5%**ljanje denarja na razpo-
lago brezplačno položi-
nice poštne hranilnice

Zadruga dovoljuje posojila v odsekih na 7½, 15 ali 22½ let; pa tudi izven odsekov proti poljubnim dogovorjenim odplačilom. Dovoljujejo se ranžijska posojila proti zaznambi na plačo in zavarovalni polici ali poroštvo. Prospekti na razpolago.

Društveno lastno premoženje znaša čez 600.000 kron. Deležnikov je bilo koncem leta 1914 2228 s 16.493 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.432.270 kron.

Načelstvo:

Predsednik: Andrej Kalan, prelat in stol. kanonik v Ljubljani.

I. podpredsednik:

II. podpredsednik:

Ivan Sušnik, stolni kanonik v Ljubljani.

Karel Pollak ml., tovarnar v Ljubljani.

Člani: Fran Borštnik, o. kr. profesor v pokoju v Ljubljani; Ignacij Zaplotnik, katehet v Ljubljani; Ivan Dolenc, o. kr. profesor v Ljubljani; dr. Jozef Gruden, stolni kanonik v Ljubljani; Anton Koblar, dekan v Kranju; dr. Jakob Mohorič, odvetniški kandidat v Ljubljani; dr. Fran Papež, odvetnik v Ljubljani; B. Remec, ravnatelj trg. šole v Ljubljani; Anton Sušnik, o. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; dr. Viljem Schweitzer, odvetnik v Ljubljani; dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani; Fran Verbič, o. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani.

Nadzorstvo:

Predsednik: Anton Kržič, o. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Člani: Anton Čadež, katehet v Ljubljani; Ivan Mlakar, profesor v Ljubljani; K. Gruber, o. kr. in rač. oficijal v Ljubljani; Avguštin Zajc, o. kr. rač. revident in posestnik v Ljubljani.

Brzjavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Sološna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 10 podružnic. Vojni Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital in reserve 65.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih tiskov. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kot tudi na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar i vsak dan brez odpovedi. — Kupo-
vanje in prodajanje vrednostnih papirjev s uradnih kurznih poročil. — Shra-
njevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev posojila nanje. 15

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vse stroko spadajočih transakcijah vseskar brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 31. jan. 1916 K 102.031.218—, 31. decembra 1912 na knjižico in tekoči račun K 236.633-922 —.

Najcenejše dežnike in solnčnike

domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti
slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini

Josip Vidmar, tovarna dežnikov, Ljubljana,
Pred škofijo 19. Prešernova ulica 4
Popravila točno in ceno.

izbera se je obsejal na vojake v vojski in
sploh za vsakega kot najboljšo
bol oblažajoče mazanje
pri prehlajenju, reumatizmu, gihtu, lažnemod,
prsti, vratni in bolesti v hrbtu
Dr. Richter-ja
Sidro-Liniment. capitel compo.
Nadomestilo **Sidro-Pain-Expeller.**
Steklenica kron. — 30, 1'40, 2'—.
Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni „Pri slatnem lovu“,
Praga, I., Elizabetna cesta 2.
Dnevno razpošiljanje.

Marija Tičar

Ljubljana

Sv. Petra cesta 26

Selenburgova ulica 1
nasproti kazine

Prva specialna trgovina
umetniških, vojnih
pokrajinskih in drugih
razglednic.

Priznana največja izbira na
drobno in debelo.

Krasni albumi za umetniške razglednice pravkar došli.

375

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Mizarstvo.

Popolna spalna
oprema za 2 osebi
zgotovljena iz tu-
ali inozemskega
oreha ali hrasta z
marmorjem in og-
ledalom

350 K

Zaloga otroških
vozičkov.

Cene
konkurenčne.

Blago solidno.

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13-18.

Isepe trpežne uojne ure

Največja izbira briljantov

po nizkih cenah

Velika izbira za razna darila

za obilni obisk najljubše uabim

F. ČUDEN

Prešernova ulica št. 1. Ljubljana

Naročite cenik z patriotično prilogo
in s koledarjem za leto 1916 kateri
se pošilja po pošti prosto.

Prstan Soetouna
vojna z ruščim
krížem lepo emaj-
liran K 2'30.

Poljsko orodje

kukur: stroje - sejalice, pluge, valjarje, brane, kultivatorje
žetvene stroje, kosilne stroje, stroje za vezanje, grablje,
obračalce za seno, mlatilnice na enostavno in dvojno či-
ščenje, bencin-motorje, bencin-lokomobile in tudi vse
druge gospodarske stroje in orodje
izdeluje in razpošlja priznano v naj-
boljši izdelavi:

Ph. Mayfarth & Co., Dunaj,
II, Taborstrasse Nr. 71.

Katalog Nr. 824 gratis in franko.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi Lorelejk mi lasmi, ki sem jih dobila po
14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašala sama. To je edino sredstvo proti
izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških
krepko pospešuje rast brade, in že po kratki dobi daje lasem in bradi nar-
avni blesk in polnost in jih varuje pred prezgodnjim osivenjem do naj-
višje starosti.

Lonček po 4, 6 in 10 kron.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštanim povzetjem ali denar
naprej iz tvornice kamor je naslavljati vsa naročila

Ana Csillag, Dunaj I, Kohlmarkt 11.

Blagor. gospa Ana Csillag, Dunaj.

Prosim če mogoče mi poslati z obrat. pošto
1 lonček izvrstne in pristne pomade za lase.
Spoštovanjem dr. Karl v. Seiner, Gradec,
Richard Wagnergasse 8.

Tvrška Ana Csillag, Dunaj.

Vaše blagorodje: Prosim pošljite mi lonček
pomade za rast las. Pomada je res izborna
in se jo lahko vsakemu priporoča.

Spoštovanjem Mtna Rob. c. komornica ba-
ronice Vassilko. Berchometh a. S.

Blagor. gospa Ana Csillag, Dunaj.

Prosim pošljite mi velik lonček Vaše iz-
vrstne pomade po povzetju.
Spoštovanjem Fani Denk, gostiln. hčer.
Klenstock p. Rossatz.

Blag. gospa Ana Csillag!

Prosim naj se mi pošlje po povzetju škat-
ljica Vaše čudovito učinkujoče pomade.
Spoštovanjem Dr. A. Zepold, zdravnik
Ersdorf, Slezijska.

Blag. Ana Csillag, Dunaj.

Kot priporočanec Vaše izvrstne pomade
prosi za obračno vposlatev 2 velikih lončkov.
Spoštovanjem M. U. Dr. Rih. Fuchs, želez.
zdravnik. Bleistadt.

Ana Csillag, Dunaj.

Prosim pošljite mi 2 lončka Vaše pomade,
katero se zelo dobro obnese.

Grofica Bolcer Palffy, Tisza-Kürt.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni
hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v
tekočem računu, za katere jamčijo
ne samo njeni zadržniki temveč

tudi cela dežela Kranjska

ter jih obrestuje po 4³/₄% brez
kakega odbitka, tako da sprejme
vložnik od vsakih vloženih 100 K
čistih obresti 4.75 kron na leto.
Stanje vlog je bilo koncem junija
1915 čez 23 milijonov kron. Za
nalaganje po pošti so poštnohnan.
položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.

Denar mečete proč

ako plačujete velike cene za fine li-
kerje, ker morete sami pripraviti naj-
fin. vrste z mojimi ekstrakti. 1 stekl.
ekstrakt z uporabljenim navodilom za
napravo 5 litr. najfin. ruma ali „Alt-
vatra“, benediktina, cesarice, kum-
lovca, mogadorja, črnjeveca, ana-
nasa, maraskina, vaniljeveca, punda,
poprovmeta, angl. grenčice, kave,
kakao, šariz, dišave perle, višnje,
hud, likerje, allaše, brinjeveca, jersabink, slivovke,
konjaka K 1'90; 3 stekl. K 4'50; 6 stekl. K 7'50;
12 stekl. K 13'50 franko po povzetju. Ne more se
skaziti! Pristen le pri

JAN GROLICH, drožerija pri angeli, Brno 93, Morava.

100 litrov zdrave domače pijače

osevajoča, dobre in sejo gasode
si lahko vsak sam priredi s ma-
limi stroški. V zalogi so snovi za:
ananas, jabolčnik, grenadine,
malinovec, poprova meta, mu-
škatoles, pomerančnik, dišave
perle, višnjevece. Skaziti se ne
more. Snovi s natatim navodilom
stanjejo K 5 50 franko po povzetju.
Na 5 takih porej dodam i povrač.

drožerija pri angeli, Brno 93, Morava.

Diamanti za rezanje stekla

za steklarje in domače rabe.
St. 1 za steklo v oknih K 2'40. —
St. 2 za nar. močno steklo K 3'90.
St. 3 za vse vrste brušenega stekla
K 5'50. — St. 4 za močno brušeno
steklo, neobdelano, in za srečala
K 8'—.
Povzetje 35 vin. vad.
Za rečne in solidne blage jamči

drožerija pri angeli, Brno 93, Morava.

Moj kosmetični petrolej za lase

Delavci v naftaradokopih in petro-
lejskih rafinerijah ne postanejo
nikoli plešasti. Jas sem najdi-
stejši petrolej predelal v kosme-
tikum za lase in dosegel s njim
najlepše uspehe pri redkih lasih
in pri izpadanju las. Dobiva se
samo v moji drožeriji v Brnu.
Stekl. stane K 1'—; 1 steklenko
K 5'50; 12 stekl. K 10'—.
Pošt-
nina K 1'05 do K 1'15. Manj kot
3 steklenici se po pošti ne pošilja.

JAN GROLICH, drožerija pri angeli, Brno 93, Morava.

Framydol je sredstvo ne pomla-
njeje las, ki rdeče,
svetle in sive lase in brade za trajno
tamno pobarva. 1 steklenica s poštino
vred K 2'35.

Rydyol je rožnata
veda, ki
žive pordeči blede lase.
Učinek je šundov. 1 ste-
klenica s poštino vred K 2'15. Po-
štino 35 v. vad. Naslov za naročila:

JAN GROLICH, drožerija pri angeli, Brno 93, Morava.

500 kron v zlatu
če ne odstrani krema Grollich
s sravom spadaljoim milom
vse solne poge, marege,
solne opeklino, ogroze,
obrazne rdečice itd. in ne
ohranj košo mladostne avalo
in nežno. Cena K 3'15 s pošt-
nino vred. s poročje stanjejo K 5'30, 6 poročje K 15'55.
Vse brez kakih nadaljnih stroškov. Naslov za naročila

JAN GROLICH, drožerija pri angeli, Brno 93, Morava.

Varlite pivo doma
po preiskovanem navodila. Snovi za
25 litrov piva s 50 samajki K 2,
poština 54 vin. na pet takih poroč-
se s ena navrše in pošlje poštino pro-
sto. Narečite torej za več tovaril.

JAN GROLICH, drožerija pri angeli, Brno 93, Morava.